

Naročnina mesečno 12 Lir, za inozemstvo 20 Lir — nedeljska izdaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 50 Lir. Ček. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate.

Podružnica: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Izjaha vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana. Telefon 4001—4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

SCLOVENECC

Abbonamenti: Mese 12 Lire; Estero, mese 20 Lire, Edizione domenica, anno 34 Lire, Estero 50 Lire. C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti; 10.349 per le inserzioni.

Filiale: Novo mesto.

Il Bollettino No 692 L'azione aerea in Cirenaica e contro Malta

Il Quartiere Generale delle Forze Armate comunica:

Sul fronte cirenaico scontri a noi favorevoli di elementi esploranti. Un »Blenheim« precedentemente danneggiato e costretto ad atterare oltre le nostre linee, veniva raggiunto e incendiato da un nostro ricognitore.

Velivoli avversari hanno bombardato Bengasi, dove si contano due morti e due feriti tra la popolazione mussulmana.

Su Malta nuovi poderosi attacchi sono stati condotti da importanti formazioni aeree e nuove gravi distruzioni causate nelle basi aeronavali della isola.

In combattimenti con la caccia germanica l'aviazione inglese perdeva cinque Spitfire e un Hurricane.

Il nemico ha compiuto nella notte passata una duplice incursione su Comisso senza peraltro far danni né vittime; due dei bombardieri partecipanti alla azione sono stati colpiti e abbattuti dalla artiglieria della difesa contrerea nei pressi di Vittoria e nei dintorni di Acate. Bombe sganciate sul abitato di Vittoria (Ragusa) hanno ferito una bambina e danneggiato alcuni fabbricati.

Vojno poročilo št. 692 Letalsko delovanje v Cirenajki in na Malti

Glavni Stan italijanskih Oboroženih sil objavlja:

Na cirenajškem bojišču so se spopadi med izvidniškimi oddelki odločili v našo korist. Naša ogledniška letala so dohitela in zažgala en »Blenheim«, ki je bil prej poškodovan in je moral pristati za našimi črtami.

Sovražna letala so bombardirala Bengazi, kjer sta med muslimanskimi prebivalci dva mrtva in dva ranjena.

Močne letalske skupine so spet hudo bombardirale Malto in letališčem na otoku so bila zadana nova razdejavanja. V bojih z nemškimi lovskimi letali je angleško letalstvo izgubilo pet »Spitfirejev« in en »Hurricane«.

Sovražnik je v pretekli noči izvedel dvojni napad na Comisso, ne da bi povzročil škodo ali žrtve; blizu Vittorije ter v okolici Acate je protiletalska obramba zadela in sestrelila dva bombnika, ki sta se udeležila tega napada. Bombe, vržene na hiše v Vittoriji (Ragusa), so ranile majhno deklico ter poškodovale nekaj zgradb.

Nov uspeh nemških podmornic

Ob ameriški obali je bilo potopljenih 6 ladij, v Sredozemlju pa 3 - Nove podrobnosti o angleškem neuspehu pri Boulogneu

Hitlerjev glavni stan, 24. aprila. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:

Na južnem delu vzhodnega bojišča so bila v donškem področju uspešna nemška napadalna in udarna podjetja. Na morju so bombe poškodovale pri Novorosijsku eno sovjetsko petrolejsko in dve trgovski ladji.

Na severnem odseku vzhodnega bojišča je bila pri Volkovu po večdnevni bitkah uničena in izločena sovražna skupina. Bojna letala so napadla pristanišče pri Murmanskju ter z bombami poškodovale neko trgovsko ladjo. Pri čiščenju zaledja so madžarski oddelki uničili močno oboroženo boljševiško tolpo.

Na Laponskem so nemški lovci odbili več sovražnih napadov in prizadeli nasprotniku težke izgube.

Na Sredozemskem morju so nemške podmornice potopile tri prevozne ladje s 13.600 tonami ter tri obalne jadralce.

Vojaske naprave v La Valetti ter letališča na Malti so bila zopet težko poškodovana od letalskih napadov.

Ob vzhodni ameriški obali in na Karibijskem morju so nemške podmornice potopile šest sovražnih trgovskih ladij s 35.000 tonami. Neposredno pred nekim ameriškim pristaniščem je podmornica napadla vlačilec s tremi čolni ter je s topniškim ognjem vse potopila.

Zadnjo noč so skupine bojnih letal z rušilnimi in zažigalnimi bombami bombardirale pristanišča na južni angleški obali.

V noči na 24. april so angleški bombniki napadli stanovanjske čerti v različnih krajih ob severni nemški obali. Med civilnim prebivalstvom je bilo nekaj izgub. Stirje napadajoči bombniki so bili sestreljeni.

V času od 11. do 20. aprila je angleško letalstvo izgubilo 161 letalo; 46 jih je bilo sestreljenih na Sredozemlju in v Severni Afriki. V istem času je bilo v boju proti Angliji izgubljenih 25 nemških letal.

Berlin, 24. aprila. AS. Angleška letala so zadnjo noč priletela nad zahodno nemško obalo in so povzročila lažjo škodo prebivalstvu ter stanovanjskim četrtim. Stiri letala so bila sestreljena. En sam bombnik se je približal Berlinu, toda protiletalska obramba ga je odbila, tako da ni mogel spustiti bomb.

Berlin, 24. aprila. AS. O nemškem letalskem napadu na Stalingrad, ki ga omenja večerajnje nemško vojno poročilo, so se izvedele naslednje podrobnosti: Tovarna, v kateri so izdelovali to-

Vojni položaj na Daljnem vzhodu

Velike angleške in ameriške izgube - V Birmi se Angleži povsod umikajo - Japonske podmornice so se pojavile pred Adenom in Arabskim polotokom

Lizbona, 24. aprila. AS. Poseben dopisnik »Daily Maila« poroča o vojaškem položaju v Birmaciji in toži, da doživljajo Angleži poraze na vseh birmanskih bojiščih. Tako je piše: Angleško letalstvo si ne more priobiti premoči v zraku, Angleži niti malo ne morejo zaupati domačemu prebivalstvu, angleška tajna obveščevalna služba se je povsod v vzhodni Aziji izkazala za nesposobno, vsak dan postaja vedno težje vprašanje hrane, med kopnimi, letalskimi in pomorskimi silami ni nikakega sodelovanja, poleg tega pa se med vojaki v bojni črti meša na milijone bežečih beguncev in jih ovirajo pri vojskovanju. To so težave, s katerimi se morajo boriti Angleži pri bojih v Birmi.

Bangkok, 24. apr. AS. V Birmi so se obnovili boji zlasti ob reki Salweenu. Japonci so vrgli zoper nasprotnika močne oddelke in izkoristili znatna ojačenja, katera so dobili te dni. Obnovili so se tudi siloviti napadi s tanki in pokrajini Shang in Loikaw, kjer Japonci zelo močno pritiskajo na obrambne črte zaveznikov. Angleške in kitajske čete so se umaknile na drugi breg reke Pintechang in Angleži priznavajo, da so imeli precej hude izgube v ljudeh in vojnih potrebščinah.

Tokio, 24. aprila. AS. Poveljstvo japonskega ekspedicijskega zbora na Filipinskih otokih sporoča, da znaša število vojnih ujetnikov, ki so jih Japonci dobili v roke na polotoku Batangu, 23.400, od tega 9533 Amerikancev. Na bojišču so našli 5000 mrtvih in ranjenih Filipincev ter Amerikancev. Med vojnim plenom so 4 letala, 45 oklepnih voz, 4500 tovornih avtomobilov, več sto topov, med njimi 50 protiletalskih, 700 težkih streljnic, 710 lahkih streljnic, 700 avtomatičnih streljnic, 29.000 pušk, 4600 samokresov, veliko streliva, obleke in drugega blaga. Skoraj 2000 ameriških in filipinskih ujetnikov se zdaj zdravi po japonskih bolnišnicah.

Carigrad, 24. aprila. AS. Iz Adena poročajo, da je bil v tej angliški trdnjavi nenaden alarm, ker so nekaj milj od pristanišča zapazili tri japonske podmornice. Alarm je bil zelo dolg in med domačim, kakor tudi angleškim prebivalstvom je nastala velika zmešnjava. Vse je v neredu bežalo proti zakloniščem. Dvignila so se tri letala ter se podala na lov za japonskimi podmornicami. Istočasno je začelo streljati obalno topništvo, dva rušilca in ena protitorpedovka pa so se podali na pot proti Bab el Mandebu. Japonskih podmornic nikakor niso mogli zaslediti in čez tri ure je bil dan znak za konec alarma.

Shanghai, 24. aprila. AS. Iz nevtralnih virov se je izvedelo, da je večeraj 32 japonskih letal napadalo različne kraje v Kiangsiu in Čenkjangju. Po nekaterih mestih v Kiangsiu alarm cel dan ni prenehal.

Bangkok, 24. aprila. AS. Čungkinška vlada je izdala izredno vojno poročilo, v katerem javlja,

da so se angleške čete na birmanskem bojišču uspešno umaknile iz Loikawa.

Tokio, 24. aprila. AS. Japonski finančni minister je dejal, da bodo japonski vojaški denar, ki zdaj kroži poleg filipinskega pesa, dolarja in nizozemskega goldinarja na ozemljih Nizozemske Indije nadomestili z rednim japonskim denarjem.

Romunija se bo borila do konca

Bukarešta, 24. aprila. AS. Odgovarjajoč sovraini propagandi, češ da Romunija nima več nikakega vzroka za nadaljevanje vojne proti sovjetski Rusiji, piše list »Unirea« popolnoma jasno, da je Romunija v sami sebi našla dovolj moči za preporod ter za prečiščenje, čeprav pod težo trdih zunanjih in notranjih dogodkov. Junija 1941 je Romunija masčevala nešteto poniževani, nastopila je v obrambo svojih pravic ter v obrambo

Stockholm, 24. aprila. AS. Iz Newyorka se je izvedelo, da so večeraj na newyorški borzi znamenali velik padec vrednostnih papirjev. Padle so zlasti občutno delnice jeklene industrije, avtomobilske industrije ter poljedelskih strojev. Padec pripisujejo nepovoljnemu položaju na vzhodu, kakor tudi dejstvu, da je sklenila ameriška vlada občutno zmanjšati vojne dobičke.

Sovjetska nasilja v Perziji

živino, edino, kar so ljudje imeli. V mestu Urmia se je pustošila besno Sovjetov vrgla nad dreve in ga posekala ter pri tem naredila več milijonov rialov škodo. V istem mestu je bilo nad tisoč ljudi na barbarski način pobitih. Urmia je zdaj samo še kup razvalin. Po ulicah Tabriz, Kazvina, Zemgiana in Teherana prosijo miloščne nad 16.000 ljudi, ki pripadajo plemenu Afšarov. Prej so živeli zunaj na deželi, ki so jo z ognjem in mečem pokončali »častivredni zavezniki angleške vojske«.

Napetost v Egiptu narašča

Ankara, 24. apr. AS. Turški časopisi prinašajo vznemirljive podrobnosti o nasilstvih, ki jih uganjajo sovjetske čete, ki so zasedle Perzijo, nad tamkajšnjim prebivalstvom. Po svojem prihodu v mesto Urmia v Azerbejdžanu so sovjetske čete razdejale nad 3000 trgovin in bazarjev, ne da bi njihovi lastniki mogli na kakršni koli način to preprečiti. In kakor da to še ni bilo dovolj, so Sovjeti razširili svoj delokrog v svojem vandalstvu in ropanju na okoliško podeželje, kjer so uničili vse pridelek. Iz sto in sto malih vasi so odpeljali vse

visnost ter osvoboditev Egipta. Poleg tega vsi vedo, da je angleški poslanik s pomočjo ameriškega poslanika prisilil kralja Faruka, da je izročil vladno Nahas pašo. Toda nasveti, ki jih je bivši ministrski predsednik Ali Maher dal dvoru, niso zatrti in njegova aretacija ni mogla pogasiti Farukove nenaklonjenosti do Angležev. In to je za Angleže velika težava. Spomin na neizpolnjene angleške obljube še vedno tli med Egipčani in ne pusti pogasiti stalne napetosti med Anglijo in Egiptom.

Smrt italijanskega veleposlanika v Buenos Airesu

Buenos Aires, 24. aprila. AS. Včeraj zjutraj je v Buenos Airesu umrl italijanski veleposlanik Raffaele Boscarelli. Rojen je bil 3. aprila 1885 ter je kot poslanik služil v Havani, na Haitiju, v Pekingu, v Atenah, v Čileju in nazadnje v Buenos Airesu.

Buenos Aires, 24. aprila. AS. Nenadna smrt italijanskega veleposlanika Boscarellija je vzbudila globoko žalost v argentinskih in italijanskih krogih. Argentinska vlada je izdala odlok, naj se na dan pogreba izobesijo zastave na pol droga na javnih poslopih, na grobu pa naj se mu izkaže vojaška čast. V imenu vlade bo govoril zunanji minister Guinazu.

Veliki admiral Räder — sedemdesetletnik

Berlin, 24. aprila. AS. Vsi nemški listi prinašajo lepe članke za sedemdesetletnico velikega admirala Räderna. Räder je postal vrhovni poveljnik nemške mornarice že leta 1928. Vse svoje življenje in vso svojo skrb je posvetil razvoju nemške

mornarice, ki jo je spravil na sedanjo višino. Listi tudi sporočajo, da je italijanski kralj in Cesar odlikoval velikega admirala Räderna ter maršala Keitela s Velikim Savojskim križem vojaškega reda.

Angleško letalo nad Stockholmom

Stockholm, 24. aprila AS. Včeraj se je pojavilo angleško letalo zelo visoko blizu Stockholmja. Protiletalska obramba je takoj nastopila in letalo se je oddaljilo.

Švedski protest v Londonu

Stockholm, 24. aprila. AS. Preiskava dveh norveških ladij, pripadajočih skupini desetih norveških parnikov, ki so namenjeni iz Göteborga zbežati v London in so jih Nemci osem potopili, dve pa sta se morali vrniti v švedsko pristanišče, je pokazala, da so te ladje pred odhodom iz Švedske naložile veliko število streljnic ter veliko količino streliva in drugega vojnega gradiva. Niso še ugotovili, čemu naj bi služilo to tihotapstvo. Švedska vlada je izročila pri angleški vladi protestno noto zaradi kršitve njene nevtralnosti.

Kanadski vojak nočejo iti v Anglijo Anglosasi se pritožujejo, da ne morejo izvesti ofenzive, ker jim manjkajo potrebne ladje

Stockholm, 24. aprila. AS. Po poročilih londonskega dopisnika lista »Svenska Dagbladet« angleška vlada zahteva od Kanade, naj ji pošlje velike kontingente redne kanadske vojske. Zadeva pa ni brez težav, ker se je kanadska vlada leta 1940, pred svojimi državljani slovesno zavezala, da ne bo pošiljala kanadskih čet preko morja. Dosedanji ekspedicijski kontingenti kanadskih vojakov v Angliji so sestavljeni izključno iz prostovoljcev. Zdi se, da se angleškim zahtevam upirajo najmočnejše francoski Kanadčani, ki predstavljajo tretjino celokupnega prebivalstva v tem dominionu. Če bi pustili v nemar koristi 12 milijonov kanadskih prebivalcev — piše švedski dopisnik — bi trpela veliko škoda kanadska vojna proizvodnja. Poročila švedskega dopisnika potrjuje tudi brzoglavka v »Timesu«, po kateri se je uprlo 400 kanadskih vojakov, ki se niso hoteli vkrcati na ladjo, namenjeno na Daljni vzhod.

Lisbona, 24. aprila. AS: 400 kanadskih vojakov

finski odpor. Vsem častnikom in vojakom izraža svojo hvalečnost in čestitke k velikemu uspehu. V obrambnih bojih na ozini pri Aunusu so finski vojak aprila 1942 napisali slavno poglavje v zgodovino sedanje vojne ter so znova dokazali pogum, moč in junaštvo finskega vojaka.

se ni hotelo vkrcati na parnik, namenjen v vzhodno Azijo. Po dolgotrajnem prerkanju je del vojakov odšel na krov. Kanadski vojni minister je priznal, da so bili kanadski vojak upravičeni do tega koraka zaradi zdravstvenih razmer na ladji, ki je angleška last.

Rim, 24. aprila. AS. »Popolo di Roma« piše: Anglosasi skušajo na razne načine prepričati javno mnenje, da morajo imeti na razpolago ne samo močeno armade, ampak tudi velikanse pomorske sile, če hočejo vstopi v evropsko celino. Kako resni so ti pomisleki v angleških krogih, nam kaže priznanje newyorškega dopisnika lista »Sunday Times«, ki piše, da se ameriški vojski veščaki dobro zavedajo, da prehod iz obrambe v napad za Združene države ni samo vojaški, ampak tudi predvsem pomorski problem.

Diplomatski dopisnik istega lista pa s svoje strani pravi: »Kar nam zbija dvom v uspeh naše ofenzive, je vprašanje brodovja. Čeprav imamo mnogo ladij in mnogo ladjedelnic, bomo vendarle šele čez eno leto imeli na razpolago dovolj veliko in sposobno mornarico za nastope velikega obsega.« »Zto zaključuje »Popolo di Roma«, da leta 1942. ne bo nikake invazije. V tem času in pozneje pa bodo spregovorile odločilno besedo podmornice Osi.

Zlom sovjetske ofenzive proti Fincem

Helsinki, 24. aprila. AS. V posebnem vojnem povelju naznanja maršal Mannerheim zlom sovjetske ofenzive na ozini pri Aunusu ter junaški

Važen razglas vojaške in civilne oblasti

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino
in
Poveljnik XI. Armadnega Zbora

glede na to, da se na ozemlju pokrajine še vedno ponavljajo kruta zločina po morilcih v službi komunizma, in

smatrajoča za neogibno potrebno, da se taki zločinski pojavi zatrejo z vsemi sredstvi v zaščito in obrambo javnega reda ter življenjskega miru prebivalstva,

dajeta na znanje:

Če bi se od danes dalje zgodil še kak umor ali poskus umora zoper pripadnike oboroženih sil, policijskega zbora ali državnih oblastev, italijanske državljane ali slovenske civilne osebe, ki kakor koli zvesto sodelujejo z oblastmi in se pokoravajo njihovim ukazom, kakor tudi zoper državljane drugih, zaveznih ali prijateljskih držav,

bodo, če se ugotove glede zgoraj omenjenih zločinov nagibi politične narave ali kakor koli škodljivi ugledu države, in se v 48 urah po zločinskem dejanju ne izsledijo krivci, ustrele — po možnosti na kraju, kjer se je zločinstvo zgodilo — osebe, o katerih se je ugotovilo, da so pristali komunizma, ali je ugotovljeno, da gotovo podpirajo državnim oblastvom protivno delovanje.

Obseg represalij se določi v razmerju s težo izvršenega zločina in se objavi z lepakom.
Ljubljana, dne 24. aprila 1942.XX.
General Poveljnik Visoki Komisar
XI. Armadnega zbora za Ljublj. pokrajino
MARIO ROBOTTI EMILIO GRAZIOLI

Ponovni zločini partizanov

Odredba, ki sta jo izdala Visoki komisar in poveljnik XI. armadnega zbora, je prišla kot samoumeven ukrep za zločinstvo partizanov, ki se ne strašijo prebiti bratske krvi, samo da zadostijo svojim temnim ciljem. Spet so padle nove žrtve, ki jih tukaj objavljamo.

V teh dneh so partizani ubili sledeče Slovence:

25letnega Franca Ceglarja, 19letno Amalijo Planinšek iz Primskovega; v Sobočevu so ubili 41letnega Mihelčiča Jožefa in njegovo ženo Ivano, rojeno Stražisar; v Gorenji vasi 27letnega Franca Vidica ter Janeza Erbežnika iz Zaklanca; v Krmelju 46letnega Jožefa Zabukovca ter 84letnega Antona Stelaja. Nadalje so partizani pobili iz družine Jakopin sledeče žane: 44letnega Jožefa Jakopina, njegovo 38letno ženo Marjeto roj. Matiček ter otroke: 18letnega Jožefa, 17letno Ano, 10letnega Venceslava in 9letnega Stefana.

Ranjena sta bila Janko Lavrenčič ter Ivan Jerica.

Rimsko pismo:

Katakombe

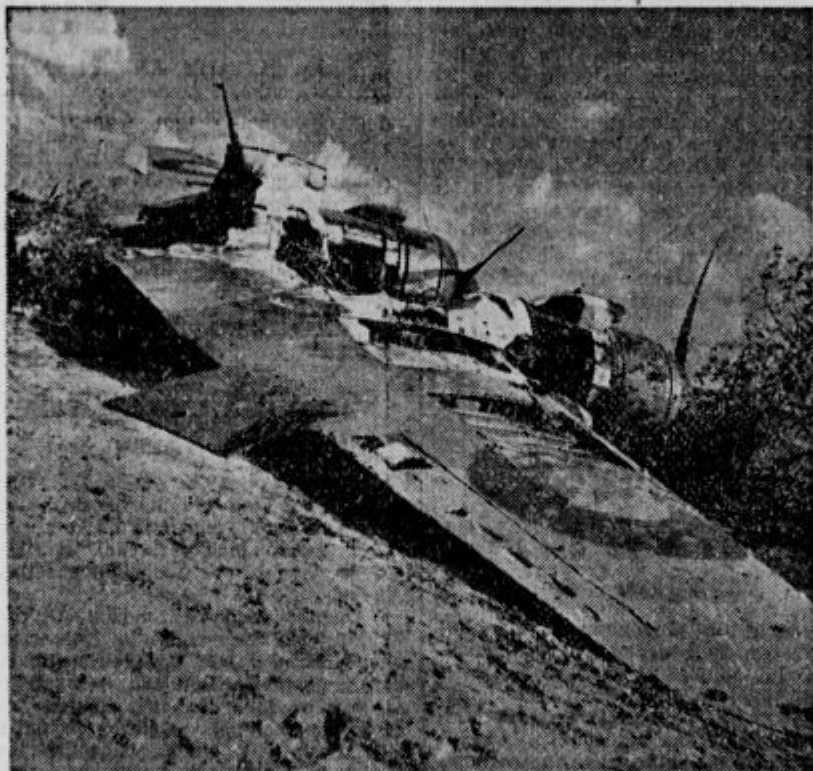
Od sv. Pavla korakamo po via delle Sette Chiese proti via Appia. Nebo je mlečno belo in zrak je mlačen. Loteva se me utrujenost pomladanskega popoldneva, ki je bil izredno topel in sončen, a sedaj je prehaja v večerno nasičenost in mir. Nad pokrajino se vzdigo lastovica, na osamelih zidinih poživljajo kos in pazi na svoj zarod v bližnjem grmovju. Po travnikih, pokritih z bledozeleno barvo, kakor da še niso popolnoma preboleli zimskih mrazov, cvetejo marjetice, vmes pa se pasejo črede ovac. Samotno in resno stoji pinje. Ko bi kameu moglo govoriti, bi pripovedovalo o zanosnem navdihnjenu prvih krščanskih časov in prvih kristjanov, ko so tod pobožno romali na grobove mučencev. Prav daleč se v rdečem avitu dviga kupola sv. Petra in se mogočno razgleduje med rimskimi griči. Samo ptiči glasovi motijo popolno tišino, v katero je zavita kampanja.

Rim, ki ga sedaj hočem obiskati, je drugačen kakor pa je tisti, sredi katerega živim vsak dan. Mnogi ga obiskujejo, a marsikdo komaj čaka, da iz podzemlja zopet pride na sončno luč. Pa tudi prvi kristjani niso za zabavo hodili v katakombe. Označba »katakomba« za krščanska grobišča je prav za prav iz mnogo poznejšega časa. (Iz 9. stol.) Kristjani so jih imenovali Coemeteria — pokopališča. Tudi niso kristjani bili prvi, ki so pokopavali rajne v pod zemljo skopanih prostornih grobnicah. Če pomislimo le na grob Scipionov na Apijski cesti, je gotovo, da so že pogani imeli navado pokopavati rajne v podzemskih grobiščih. Pač pa so bili kristjani in judje prvi, ki so izrabili ugodne zemeljske sestavine za zgraditev velikih skupnih pokopališč. Svoj izvor imajo v dobrotljivosti in ljubezni prvih kristjanov, s katero so si medsebojno pomagali in priskočili na pomoč posebno revnejšim sovernikom. Posamezni premožnejši verniki so imeli za sebe pripravljene večje družinske grobnice, večkrat tudi večja zemljišča zunaj mesta. Po njihovi naklonjenosti pa so smeli tudi druge vernike tjakaj pokopati, včasih kar v njihovo lastno grobnico.

Tako so polagoma nastale dolge podzemeljske galerije v več nadstropjih, katerih dolžino cenijo samo v rimski okolici na 300—400 km. Stalno so v njih bili zaposleni »fossores«, grobarji, priprosti ljudje iz nižjih družabnih slojev, ki nam jih slike iz tistega časa predložujejo oblečene v preprosto tuniko in s potrebnimi orodjem: rovnico, dletom in kladivom, z lučjo in vrečo, v kateri so imeli živež. Delali so pod vodstvom nadzornika, ki se je imenoval »ensor« ali »architectus«, ki je določil kraj in mero groba ter tudi okraške, ki so prišli na grobno ploščo. Grobovi mučencev so posebno potem, ko je Konstantin Cerkvi podelil svobodo, bili zgrajeni kot prava podzemeljska etetišča, ki so jih visoko častili rimski kristjani in kasneje romarji iz vseh delov Evrope. Danes poznamo 37 krščanskih podzemskih pokopališč, ki so po lateranski pogodbi prešla v last sv. stolice, ki skrbijo za njihovo upravo in znanstveno raziskavanje. Postavljena je posebna papeška komisija za sveto arheologijo, ki ji je zaupana uprava katakomb. Sodijo pa, da vsa

pokopališča niti še niso odkrita. Posebno obiskane so katakombe sv. Kalista in sv. Sebastijana. Kalistove katakombe so najstarejše krščansko pokopališče v Rimu, ki ga je papež Ceferin (109—217) zaupal upravi diakona Kalista, ki je kasneje tudi postal papež (217—222). V Sebastijanovih katakombah je pa že v 4. stoletju bila zgrajena veličastna bazilika v čast sv. Petru in Pavlu. Sedaj je na tem kraju kapelica sv. Sebastijana, v kateri tudi počivajo ostanke svetega mučenca.

Povsod je pod zemljo cel labirint malih ulic, prehodov in ostrih ovinkov. Kakor v kakem malem srednjeveškem mestu. Praprčansko doživetje je iznašlo globokomne simbole. V to sveto zemljo je bilo položeno seme prvega krščanstva, ki je bilo preganjano. Moralo je strohniti, da se je moglo razcveteti v svobodo poznejših stoletij. Vraga, ki jo je seme potrebovalo, je bila kri. Prvi kristjani so bili mučenci. Mirne, preproste nagrobne slike v katakombah nam to komaj povedo. Prvi kristjani so umirali kot mučenci, niso pa tega upodabljali v kamen, kakor bi bilo umevno samo po sebi, da kristjan umrje za svojo vero. Mnogo stoletij po-

Angleški bombnik, ki so ga Cirenajki zbila italijanska lovka letala

zneje, v dobi baroka, so se šele začeli opajati na mučeniških scenah. Tedaj so potrebovali moči in zgledov v boju z reformacijo.

Krščanske katakombe so močno pomembne za vse čase. V njih so korenine za rast in moč Cerkve v kateri koli dobi zgodovine. Kjer koli pod soncem eveto rože kreposti in imajo kaj skupnega s skrivnostno močjo katakomb, povsod in vedno razširjajo vonj pravega krščanstva. Baziliki sv. Petra in sv. Pavla nista zato tako mogočni in trdni, ker sta pozidani iz travertinskega kamena, ampak ker sta zgrajeni na krvi mučencev.

Bleda večerna luč plava nad Kampanjo, ko se po via Appia vračam v mesto. Via Appia deli pokrajino, ki je grobišče celega veka. Niso ob tej cesti pokopani le svetniki, mučenci in junaki, ampak tudi grobišče propadle poganske kulture. Neki piseec pravi, da razvaline prečnih vil, v katerih so se pasli razuzdanci v rimski cesarski dobi, še danes smrde od greha ob Apijski cesti. Daleč na desni je videti stari vodovod kakor spreved razvalin, ki se vleče proti mestu.

Ob cesti leže grobovi slavnih poganov, toda njih duše niso v Jupitrovem naročju, duše hrabrih mučencev pa so za vedno pri dobrem Pastirju. In samo to je odločilno, resnično odločilno za vse čase.

Imena slavnih junakov so zbledela; komaj katero je še ohranjeno, a še to je mrtvo in ne ogreje nikogar več. Imena Cecilije, Neže, Lavrencija, Sebastijana pa žive brez zatona. Še danes sem na kraju, kjer je prvotno počivalo truplo sv. Cecilije, našel sveže bele lilije, vsekakor prve lilije, ki jih je poglala pomlad. Daritev mučencev vzbuja še vedno občudovanje in posnemanje. A komu kdaj pride na um, da bi na grob Scipionov položil samo eno poljsko evetlico!

O, nikjer ni lepše v Rimu, kakor napraviti izlet po via Appia med grobove prvih kristjanov. Toda biti moram sam, da si lahko zbram in da morem nemoteno razmišljati. Nikjer ne doživim tako žive podobe smrti in vstajenja, ki si v krščanstvu zaupljivo podajata roke in neprisiljeno rasteta drug iz drugega.

Ko sem pri vratih sv. Sebastijana stopil v mesto, so se vžigale že prve zvezde na bledem večernem nebu. Še enkrat sem se ozrl nazaj po Kampanji in dalje proti modrikastim goram. Na Albanskih gorah je trepetal zadnji večerni svit.

Gospodarstvo

Bodočnost evropske prehrane

Iz nemških virov posnemamo o bodočnosti evropske prehrane naslednje misli:

Najvažnejše vprašanje po vojni bo gotovo preskrba evropskih trgov z živili. Kar tiče moko, krompir in sladkor, težav ne bo mnogo, zlasti zaradi velikih ozemelj v Rusiji. Eno najvažnejših vprašanj pa bo dobava kmetijskih strojev in potrebnega kmetijskega orodja. Samo nemško kmetijstvo bi lahko vzelo strojev in orodja za okoli 40 milijard mark. Težaven je položaj tudi glede bodočnosti proizvodnje masla, sira, jajc in mesa. Ta uspeh bo odvisen v rešitvi vprašanja delovnih

sil. Da bi se dosegla večja proizvodnja mesa, je potrebno obnoviti stanje živinoreje, ki je bilo med vojno zmanjšano. Za proizvodnjo masla, sira, jajc in mesa so na razpolago tri pota. Prvi način je, prenesti proizvodnjo teh živil v žitrodne pokrajine, v jugovzhodno Evropo in Rusijo, kar bi zahtevalo desetletja. Drugi način je, uvažati te predmete iz prekomorskih držav. Tretji način pa bi bil, uvesti pašniško gospodarstvo v pokrajinah jugovzhodne Evrope, ki so zaradi klimatskih razmer ugodnejše za živinorejo.

Da bi se vsi ti cilji dosegli, je potrebno v Evropi doseči racionalno razdelitev dela. Nujno je, da se kmetijska proizvodnja prenese v prostore, kjer so zanj najugodnejši pogoji. Tako je treba proizvodnjo čebule prenesti n. pr. v Nemčijo za nemške potrebe iz Šaske in Anhalta v jugovzhodno Evropo, ker je proizvodnja v Nemčiji predraga. Proti jugu je treba prenesti tudi proizvodnjo rastlin, ki ljubijo bolj južno klimo, kot n. pr. solak, soja, zgodnji krompir itd.

Da se izogne Evropa dvojni obremenitvi, je treba uvesti disciplino na evropskih trgih. Če ne, bo nastalo tako stanje, kot je bilo v preteklem stoletju na divjem zapadu severne Amerike.

Racioniranja omenjeni nemški vir ne smatra za prehodno napravo, temveč se bo tudi še razširilo. Tudi glede kmetijskih strojev in orodja bo treba uvesti racioniranje. Vsekakor bo država morala urediti tudi to važno področje.

Amerika se hoče polastiti južnoameriškega trgovskega brodovja. Vlada severnoameriških Zedinjenih držav je sklenila pozvati vse države latinske Amerike, naj nacionalizirajo lastno trgovsko mornarico. Če se to izvrši, bi ladje prešle pod nadzorstvo pomorskega odbora panameriške Unije, kar pomeni praktično v roke vlade Zedinjenih držav, ki bi tako nadomestile svoje lastne izgube. Med južnoameriški državami bo Argentina gotovo odbila to zahtevo. — Mehška vlada je sklenila vpostaviti lastno linijo za promet s Portugalsko in Španijo v prihodnjem poletju.

Večna ljubezen

»Dedek, mislim, da ne boš prav nič nasprotoval moji poroki s tole umetnico?«
»Kaj še! Ko sem bil še mlad, sem bil namreč tudi jaz v njo do ušes zaljubljen.«

Dovoz živeža v Grčijo iz Srbije in Bolgarije

Atene, 24. aprila. s. Poročajo, da so te dni iz Srbije in iz Bolgarije pripeljali v Grčijo 6000 ton živeža ter 1.700.000 jajc za ljudske in otroške kuhinje v Grčiji. Drugih pošiljatev živeža za grško civilno prebivalstvo pričakujejo iz Turčije.

Nadzorstveno potovanje hrvaškega zunanjega ministra po bosenskih bojiščih

Zagreb, 24. aprila. s. Včeraj je imel hrvaški zunanji minister Lorković po zagrebskem radiu govor, v katerem je popisal vtise, ki jih je dobil s potovanja po nekaterih bosenskih krajih, kjer so divjali hudi boji s četniki in komunističnimi tolpmi. V spremstvu vodje javne varnosti Evgena Kvaternika in nemškega generala Glaie von Horstenaue je minister potoval skozi Slavonski Brod ter Sarajevo in prišel ob Savi navzdol do Drine. Dejal je, da je v vseh prepotovanih pokrajinah povsod naletel na popoln red, ki ga varujejo hrvaške vojaške, nemške in ustaške oblasti. Nato je minister govoril še o najvažnejših socialnih ustanovah, ki jih je nova vlada uresničila v prvem letu svojega življenja. V podrobnejšem krajevem zapisu je minister Lorković dejal, da je že 15 km od Sarajeva naprej našel prve sledove krvavih bitk, ki so jih junaški hrvaški oddelki zmagovito bili s tolpmi.

Po zmagi pri Sebastopolu:

Kongres v Parizu*

Napoleon III.

kekega princa, ki je bil dne 14. junija 1856. Vozila sem se iz Tuilerij v stolnico Notre Dame in sem sedela ob cesarjevi strani. Vozila sva se v slavnostni kočiji; v tej kočiji sem se vozila z njim tudi na dan poroke. Cesarski princ, babica in dojička so bili v naslednji slavnostni kočiji. To je bilo ob šestih zvečer. Naše kočije so obkrožali jezdec. Vzdolž ulic nas je podzdravljala ogromna množica navdušenega prebivalstva. Zahajajoče sonce je zavilo v purpur Rivolsko ulico. Naš spreved se je pomikal v vsem sijaju žareče lepote. Cesar se me je ob strani tesno tiščal, bil je tih in neprestano odzdravljaval množici.

* Iz »Popolice, pisec Franco Valsecchi.

Tudi jaz nisem govorila. Moje srce je bilo prepolno neizrekljivega veselja. Ponavljam, da se je za menoj s tem otrokom uvrščala vsa Napoleonova dinastija, ta dinastija pa bi se naj zakoninila v francosko zemljo tako, kakor je bila v to zemljo osem stoletij zasidrana dinastija Kapetovičev. Ta otrok bo očetovemu delu vtisnil pečat in mu zasadil še globlji temelj.

Vsa Evropa je budno dne 16. marca 1856 poslušala 101 strel topov, ki so iz doma Invalidov naznanjali srečno rojstvo dediča Napoleonovega imperija. V Parizu so bili tedaj zbrani zastopniki evropskih vevlesil, ki so bili sodniki evropske politike. Zbrali pa so se na mirovni kongres, ki je moral zaključiti spor zaradi Krimskega polotoka. Ministri in veleposlaniki so ta dan prekinili svoje seje in na prsa so si natakili odlikovanja, na prvo mesto pa velike križe francoskega reda Legije časti.

Vsa Evropa je izkazala čast novemu dediču Bonapartovega cesarstva. Še niso pretekla niti štiri leta, odkar je Napoleon Bonaparte, tretji cesarskega rodu, oklical vsemu svetu, da je zasedel prestol in evropski vladarji so se takoj sklenili ustvariti veliko praznino okoli vsiljivca, ki je sedel na francoski prestol. Tedaj so evropski vladarji Napoleona III. zaničevali, ali pa so se ga bali. Stari evropski kralji so se izogibali srečanjem s tem mračnim človekom, ki se je povzpел na cesarski prestol iz temnega ozadja zarot in revolucij. Ruski car se je čutil tedaj tako uzaženega, da mu je odklonil naziv »brat«, dasi je bil ta naziv v navadi med kronanimi glavami. Avstrijski cesar pa se je zadovoljil s tem, da je posnemal obnašanje ruskega tovariša. Isto je storil pruski kralj. Nikdo pa si ni upal odkrito izzvati Bonaparte. Bali so se, da ne bi Evrope pogljal v prepad revolucij. Pruski kralj je bil najbolj romantičen in je nekemu lahkovernežu izjavil: »Ta človek je vtelesnena revolucija. Začgal bo vso Evropo!«

Konservativni evropski dvori so okoli Francije ustvarili pravo zaporo. Pripravljali so obrambni dogovor med evropskimi vevlesilami, ki naj bi zavrl Bonapartove načrte. Toda vlada v Londonu ni marala stopiti v enotni evropski konservativni blok proti Franciji. Anglija je hotela ostati daleč proč od namer in sporov na evropskem kontinentu. Angleška ustava pa tudi po svoje tolmači izreke o božjem pravu vladarskih družin. Zato je angleška vlada začela v zvezi z Bonaparteom izvajati popolnoma

stvarno politiko, to je, sklenila je posluževati se Bonaparte, če bi ji to narekemale njene koristi.

Oblaki prve nevihte so se začeli zbirati na vzhodu. Rusi so imeli tedaj za carja ošabnega in podjetnega Nikolaja I., ki je hotel zadati smrtni udarec »bolniku«, kakor so tedaj v diplomaciji nazivali sultanovo turško cesarstvo. Stari ruski sen o poestici Carigrada je usodno objel tudi Nikolaja I. Slovanski val je začel udarjati ob vrata Sredozemskega morja.

Bonaparte ni pozabil na rane, ki jih je njegovemu napuhu zadala konservativna Evropa. Ko so ga rane užaljenega ponosa skelele, je iz teh ran začel bruhati na dan stari revolucionarni in zarotniški nagon iz njegove mladosti, ko se je kot begun moral skrivati po Evropi. Pred njegovimi očmi so se obnavljali prizori iz dobe njegovega izgnanstva in ujetništva. Dedič Napoleona I. je čutil, da je pozvan, da mora izvesti njegovo politično oporoko. Napoleon III. je pograbil za to oporoko, ki ni bila napisana na papirju, ampak je živela vsa v legendah o junaku in izgnancu na Sveti Heleni. To oporoko si je vpletel v sijaj okoli sebe. Iz te legende pa se je dvigalo veliko poslanstvo Francije, ki bi morala prevzeti vodstvo v gibanju evropskih narodov na pot osvoboditve. Velikina Francije je bila vezana na to veliko poslanstvo. Na poti tega velikega poslanstva bi korakala na prvem mestu Francija, ki so jo mirovne pogodbe iz leta 1815 vrgle z njenega mesta in se je Francija morala poslej zadovoljevati z vlogo majhne, plašne in zagrenjene evropske države.

Nekega dne bo Napoleon III. priznal, da »bi vojna na vzhodu mogla biti pričakovana revolucija in s tem upanjem sem začel to vojno. Lahko bi bila revolucija, vsekakor pa je Francija s to vojno krenila na pot velike svetovne politike. Vrnila se je na bojišča, da bi našla staro napoleonsko slavo. Nad Francijo je spet letel orel Napoleonovega imperializma.

London je imel v Parizu takoj pripravnega zaveznika. Bonaparte je sklenil z Anglijo zavezništvo in se izmotal iz osamljenosti, ki je mrtvila njegov ugled in tako hudo ranila njegov ponos. Z vojno na Krimskem polotoku je sprožil ofenzivo proti sovražnikom, začel je na največjega in najobčutljivejšega sovražnika. Ruski car je bil namreč najmočnejši predstavnik evropskega nazadnjaštva, to nazadnjaštvo pa je hotelo zvariti železni obroč okoli Francije.

(Dalje.)

V štepanji vasi imajo redno službo božjo

Cerkev sv. Štefana pri božjem grobu v štepanji vasi. Poleg cerkve bo stal kapucinski samostan, kakor kaže gornji osnutek.

sami kakor v nje okolici. Tudi prvo obhajanje pretresljivih in lepih obredov velikega tedna je napravilo kar moč ugoden vtis na dobre štepance in so se že veselili prvega slovesnega obhajanja Gospodovega vstajenja, kar je pa zaradi vremen-skih nepravil letos moralo izostati. V Valvazorju stran 696, XI. knjiga, 8 vrsta, 2 predal od zgoraj) je navedeno o tukaj se nahajajoči kapelici bož-jeje groba sledeč: »G. Janez Andrej pl. Stenberg, proš ljubljanski, je dal postaviti sohe (Säulen) s prečudnimi podobami predstavljajočimi trpljenje našega gospoda Jezusa Kristusa in dal v letu 1653. sezidati pri pol ure od mesta oddaljeni cerkvi sv. ktefana božji grob, h kateremu posebno vsak petek v postu mnogi verniki pobožno romajo in nosijo nekateri velike križe na svojih ramah iz

mesta in nazaj.« — Tako se je ta pobožnost, kakor že zgoraj omenjeno, letos razmeram primerna spet pričela in je prizadevanje pp. kapucinov v smislu starih običajev in v smislu slavnih redovnih tradi-cij, našlo pri dobro mislečih vrlih štepancev pri-znanje, razumevanje in odobravanje. Smisel za življenje s cerkvijo se v vsej okolici močno dviga, kar je lahko vsem vaščanom v veselje in ponos. Ker se nudi sedaj še v sosedni Hrušici po mož-nosti prilika posebne službe božje ob nedeljah, se je zadovoljstvo v vaščanih še bolj dvignilo.

Do popolne ureditve v pravem oziru, to je, do prve duhovnije bo pa gotovo prišlo tu v štepanji vasi šele takrat, ko bodo oo. kapucini prišli do svojega stanu primerne in kolikor toliko re-dovnim predpisom ustrežajočega domovanja ozi-roma župnišča. Načrti so baje že izdelani in tudi oblastna dovolila ne manjkajo. Ko se bo doseglo še to, za kar bo treba še mnogo prizadevanja in truda, bo ta lepa vas v najbližji okolici mesta Ljubljane imela svojjo za duhovno življenje tolikani potrebno središče. Trdno upanje je, da bodo tudi pri tem prizadevanju pokazali vrli in blagi štepanci svojo vsestransko naklonjenost. Za take napredne zamisli želimo štepanji vasi in njenim občanom v okviru naše lepe Ljubljane mnogo na-predka in najlepše želje!

V najbližji bližini mesta — svojčas pišejo: pol ure oddaljeno od župne cerkve sv. Petra — leži ta prijazna vasica, ki je izvzemi nekaj novejših in po novejšem načinu stavljanih hiš, ohranila prav pristen kmečki značaj, ki naravnost blagodejno vpliva na meščana, vajenega dolgih, ponekod tes-nih ulic in uličic.

Središče te lepe vasi ob toku Ljubljane v Gruberjevem prekopu pa je vsekakor cerkev sve-tega Štefana z ljubkim, lepo urejenim pokopališ-čem za štepanjo vas, Dobrunje, Spodnjo ter Zgor-njo Hrušico. Cerkev, zidana v baročnem slogu s svojevrstnim zvnikom, napravi kar moč ugoden vtis, dasti bi bila tudi od zunaj potrebna nekoliko nove obleke, kar pa se je nadejati v najkrajšem času. Že pred leti se je v tej cerkvi za vso bliž-njo in daljno okolico uvedla redna služba božja ob nedeljah in praznikih. Lani pa, ko so se pri tej cerkvi z dovoljenjem v postev prihajajočih oblasti in merodajnih činiteljev naselili oo. kapucini, se je ta služba božja še pomnožila s sv. opravilom rano zjutraj in sv. blagoslovom ob prazničnih dne-vih v popoldanskim urah. Prav tako se je vpeljala lepa pobožnost prvih petkov in druge pobožnosti. Na splošno se štepanci vselej pozitivno lepih sta-rih navad in seg, ki so nekdanj vladali v spodbudo in podkrepitev verskega življenja v štepanji vasi

Zaključek gospodinskega tečaja v Dolenji vasi

Cilj gospodinskih tečajev je, vzgojiti umno gospodinj in dobro mater-vzgojiteljico

Ribnica, 24. aprila.

Državnih gospodinskih tečajev pri nas ni bilo do zime 1939. Tedaj so se pričeli in trajali večinoma pol leta. Sprejemali so dekleta in po-ročene žene od 15. do 30. leta starosti. V začetku je bilo borbe a konservativnostjo, ker mnogi niso hoteli kršiti onega, kar je delala babica, kar je znal praded in kar jih je naučila praprababica. Obvezni predmeti na tečaju so bili: spoznavanje narodne književnosti, računstvo, zgodovina z zem-ljepisom, duševna in družabna vzgoja, gospodinj-stvo, higiena, osnove kmetijstva: mekarstvo, vrt-narstvo, živinoreja, poljedelstvo, čebelarstvo, pe-rutinarstvo in sadjarstvo. Med strogo praktična dela je spadalo kuhanje, ročno delo s šivanjem, tkanje platna in splošna praksa.

Cilj teh tečajev ni bil in ni — izučiti poklicne kuharice, služkinje in pomočnice, temveč se je in se poudarja, da so pridobljeni uspehi namenjeni domači hiši vsake poedine gojenke in njeni naj-bližji okolici. Cilj teh tečajev je, vzgojiti marljivo, umno gospodinj in dobro mater-vzgojiteljico. Pri-dobljeni uspehi so namenjeni onemu kraju, v ka-terem je tečaj, zato se tudi predpisani program razširja, zojuje ali spreminja z ozirom na kra-jevne potrebe. Vsaka učenka dobi iz vseh našte-tih predmetov dovolj podlage za ureditev smotr-nega gospodinskega in gospodarskega življenja. Velika prednost državnih tečajev je brezplačni ce-lotni pouk in kosilo. Ti pogoji dovoljujejo vpis najširšemu narodnemu sloju, kar je edino pra-vilno, ker potrebuje vsestranskega pouka tudi bolj siromašni prebivalci. Po vsakem končanem te-čaju učiteljice obiskujejo hiše in posvetva svojih nekdanih učenc z namenom, dognati resnično stan-je doživljanja kraja. S temi obiski lahko ugo-to-vijo, v koliko bivše gojenke uporabljajo dobljene nasvete in če skušajo doseči ono, kar jim je dala praktična in teoretična šola, zlasti pa, če se tru-dijo izboljšati in popraviti položaj doma in preko svojega doma tudi drugod.

V Dolenjem in Gorenjem Logatcu, na Javor-niku, v Makolah pri Poljčanah, na Vrhniki in na Golniku so se pričeli tečaji šele 1. 1939. Imamo dva tipa državnih gospodinskih tečajev: meščan-skega in kmečkega. Pri slednjih se predvsem pa-zi, da se dekleta navadijo racionalnega izkorišča-nja domačih kmetijskih pridelkov. Oblasti so imele v načrtu ustanoviti okrajne stalne gospodinske šole, v katerih bi bili petmesečni tečaji ali pa eno-letna šola.

Poudariti moramo, da je bilo pri nas in je še sedaj veliko zanimanje za gospodinske tečaje,

Ponoči, ko vse spi, dvigajo roke k nebu...

Kartuzijanski red ima v svojih pravilih tudi nočno službo božjo. Tudi v Pletterjah po enajeti uri ponoči zazvoni samostanski zvon in kmalu po-tem se po temnih samostanskih hodnikih pojavijo postave menihov v belih oblačilih a kapucami preko glav ter hite proti cerkvi, ki je vsa pogreznjena v mrak, ker le večna luč z drobnim plamenčkom trepeta pred tabernaklom. Vsa nočna pobožnost se vrši v tem mraku, gorijo le svetilke nad obrednimi knjigami, deloma pa se molitve vrše v popolni temi, ko ugasnejo tudi luči nad knjižnimi puliti. Pri teh nočnih molitvah zbrani menihi, povčeni v dveh zborih, včasih tudi vsi skupaj, nekatere odlomke tudi posamezniki, pojejo psalme in himne in napo-vedni prerokov iz stare zaveze. Počasni tempo tega petja, preprostost obredov in oložnost melodij, mrak in vse okolje z neverjetno silo delujejo na vsakogar, ki prisostvuje tem veličastnim nočnim molitvam. Le kdor jim je kdaj prisostvoval, razume, zakaj so ure teh nočnih molitev za kartuzijana naj-lepše in katerih si tako zelo želi, kadar zaradi bo-lezni ne more iz svoje celice. Molitve trajajo skoraj tri ure, ki pa so izpolnjene s toliko lepote in ve-

žal le, da manjka za iste primernih prostorov, saj je znano, da se morajo gospodinske učiteljice, ki organizirajo in vodijo te tečaje, boriti s težavami ravno zaradi tega.

V naši pokrajini so bili v zadnjem letu tečaji v Dolenjem in Gorenjem Logatcu, Vrhniki in Do-lenji vasi. Povsod je nadzorna oblast ugotovila lep uspeh teh tečajev. Ti stalni tečaji bi rodili več uspehov, če bi imelo vodstvo na razpolago tudi vsaj nekaj zemlje in malega gospodarstva, kjer bi lahko učne moči dajale praktična navodila. — Urejeno malo gospodarstvo je v današnjih časih zelo velikega pomena, vendar se tega naš kmečki človek še ne zaveda v polni meri, zato bi naj bile ravno tečajnice propagatorice tudi za popu-larizacijo urejenega malega gospodarstva.

V kočevskem okraju je bil sedaj prvi državni gospodinski tečaj v Dolenji vasi. Tečaj se je pri-čel po zaslugi g. svetnika Škulja Karla že 15. nov. preteklega leta in je trajal pet mesecev. Zaklju-ček tega tečaja, katerega je obiskovalo 21 deklet iz Dolenje vasi, Blat, Rakitnice in Prigorice, je bil 18. t. m. Tečaj sta vodili gospodinski učite-ljici gđd. Jezovšek Leopoldina in gđd. Otovie Mi-lica. Dekleta so zelo rada prihajala v šolo, kjer sta požrtvovalni učiteljici učili pozimi od 8 zj. do pol 5 popoldne, ko pa so bili dnevi daljši, pa celo od 7 do 5 popoldne.

Zaključka tečaja se je udeležil tudi šolski nadzornik g. Peterlin Alojzij. Dekleta so pri iz-kušnji pokazale odlično znanje. Preteklo nedeljo so priredili v šoli gospodinsko razstavo. Ena so-ba, urejena v narodnem slogu, je obiskovalce pri-

Udeleženke tečaja v Dolenji vasi. (Foto Dovjak, Ribnica.)

jetno presenetila. Krasna ročna dela, prti v na-rodnih motivih, blazine, kuhinjske in čajne garni-ture v narodnem slogu, perilo, volneni izdelki in praktični izdelki iz ostankov blaga itd. so po-ka-zali, da so tečajnice res mnogo pridobile. Drobn-pecivo, torte, kolači, rezine in druge dobrote so bile prav vabljive, žal le, da jih niso bili deležni vsi obiskovalci.

Tudi občina je pri tem tečaju pokazala vse razumevanje, saj je dala za tečaj podpor 1000 lir. Kolikor nam je znano, se v Dolenji vasi navdušu-jejo že za drugi tečaj, ki naj bi bil jeseni. Za ta tečaj je že sedaj prijavljenih mnogo deklet. Je-senski tečaj pa naj se bi pričel prej, da bi lahko dekleta pridobile tudi v znanju praktičnega kon-zerviranja zelenjave in sadja.

V vsako hišo »Slovenca«!

bine, da obiskovalcu neverjetno hitro potečejo. Ob koncu nočnih molitev zvoni najmlajši kartuzijanski novinec angelsko češčenje, nakar se beli samotarji zopet drug za drugim po mračnih hodnikih ob evi-tu svetilk, ki jo vsak nosi s seboj, vračajo v svoje celice, kjer se po kratki molitvi na čast Materi božji podajo k drugemu delu svojega nočnega po-čitka. Nočno službo božjo opravljajo tudi bratje laiki, le da so njih molitve po navadi krajše.

Španski politik in filozof Donoso Cortes, ki se je proti koncu svojega življenja namenil vetopiti v samostan, pa mu je smrt preprečila izvršiti na-mero, je svojemu zaupnemu prijatelju napisal tele zelo znamenite besede: »Če bi mogli prode-ti v skrivnosti božje in zgodovinske zagonetke, eem prepričan, da bi se zelo začudili spričo ogrom-nega učinka molitve tudi v čisto svetnih stvarih. Če bi bila v enem samem dnevu ena sama ura, ko se ne bi dvigala k nebu nikaka molitev, eem trdno prepričan, da bi bil ta dan in ta ura zadnji dan in zadnja ura vesoljstva.« Tako sodi o molitvi izobra-ženi Cortes. Pij XI. pa pravi v svojem pismu, na-slovljenem na kartuzijane: »Podnevi in ponoči dvi-

„Narobe učenost“

Kdor ima priliko, da je mnogo v družbi v tako imenovanimi razumniki — intelektualci — bo večkrat opazil, da gredo večidel mimo tistega, kar se nam, ljudem, dozdeva bistveno in najvaž-nejše. Začneš se, na primer, razgovarjati o kaki stvarni zadevi iz življenja, recimo, kako se se-danja mladina vede spričo starejše generacije. — Razumniki bo koj imel pri rokah kak biološki ali psihološki nauk. Poudarjal bo, da je dokazano, ki jih ji dajo čas in okolica, in ne bo priznal, da ima sleherna generacija svoje posebne postave, so na svetu večne resnice, ki jih morajo vsi ro-dovi enako priznati. Ali pa se bo opiral na lbe-se-novega »Stavbenika Solnessa«, češ da veleva že zakon narave tako, da mlajša generacija premaga in odstrani starejšo. Ugovor, češ da je jako škod-ljivo za mlajšo generacijo, če se prekine previd-nostna trajavost (kontinuiteta) med generacijami, pa bodi da biva ta trajavost samo v obliki spo-štovanja mlajših spričo starejših, in da sledi iz tega uničenje občestva, ta ugovor ne bo imel za razumnika nobene veljavnosti. In bo še nadalje svojo trditve podpiral z dokazi, ki se kot posa-mezni primeri dozdevajo mogoče logični, toda so v skupnosti le sestav samouničevalnega nesmisla.

Iz razvoja modernega človeka v mnogih pri-merih ne sledi prava izobrazba, marveč le usodna skaza-izobrazba. Duševna prostornina takega člo-veka se z omejitvijo vzgoje in izobrazbe, ki se opira samo na spoznavanja razumskih dobrin, strahotno zmanjša. Toda, ko je duša že tako skr-čena, so spričo nje brez vpliva vsakršni teološki in filozofski ugovori, razen če ni istočasno že pri-pravljena za splošno duhovno obnovo in duhov-no rast.

Taka obnova pa more priti le iz evangelija, ki nam prikazuje o bistvu in postavah življenja neprimerno bolj dragocene odgovore, kakor ute-gnejo to storiti še tako debele knjige. V evange-liju je najbolj osredotočni realizem, ki ga preve-va tista božja sila, ki je svet premagala. Tu je preprosta in jasna življenjska resničnost, ki jo je bil kak narobe izobraženec že izgubil v svetu daljnih, nebitvenih spornih in dvomljivih vprašanj. Tu pa se mu spet odpre pogled v lastno srce in v usodo sveta, ki ga obdaja.

Kdor odprti ofi zre v življenje, bo spet in spet opazil, da sta resnični realizem in pravo spo-znavanje sveta najti predvsem tam, kjer prejema človek navodila od prave, žarke resničnosti, ki seva iz Kristusovih besed, medtem ko tisti, ki ni najbolj preprosti problemov. Tak človek in nje-mu slični ljudje se bodo skoraj zmeraj izkazali nič drugega kot zgolj učenjakar, omaga spričo kot povsem nezmogljivi voditelji in svetovalci ljudi, in bodo v borbi zoper nasprotujoče sile večinoma podlegli. Tem ubogim vseznalem in njihovim življenjskim usodam veljajo globoke besede psal-mista: »Prevelg bo svet narobe učenjakov, tako da bodo podnevi tekali v temi in tipaje hodili pri belem dnevu, ko da bi bilo ponoči...«

gajo v molitvi svoj glas k nebu, da bi se Bog usmilil človeštva«. In dalje pravi: »Če kdaj, je tre-ba danes Cerкви takih mož, ko vidimo, da toliko kristjanov ne mara za večne dobrine, ampak se predajajo čisto zemeljskemu uživanju in prinašajo

Samostanski hodnik v Pletterjah.

na svet spet poganskega in evangeljskemu duhu nasprotnega duha.

Tako sta dva velika moza označila pomembnost apostolata kartuzijanskih samotarjev, ki za samo-stanskimi zidovi opravljajo apostolat molitve in žrtve v toliko večji meri, kolikor bolj ee svet od obeh odmika in zato vedno hitreje drvi breznu nasproti.

Naročajte »Slovenca«!

napisal Simčič, ki skuša nadomestiti za sedanjji čas Milčinskega v slogu, pa tudi v humoru. Jože Tomažič je napisal pogorsko pravljico o treh se-strah, ki jih je vse po vrsti vzel za žene sam-hudič, pa so ga vendar splašale ter se rešile s pomočjo matere in blagoslovljene vode. Ilustriral je to storijo Beranek, Matičičevo pa Gorše. B. Zu-pančič pa piše o gospodu Janezu in špiritizmu, ter kako se je prepiral, da je duh bil le navaden tet. Najzanimivejši pa je gotovo Javornikov čla-nek o načrtu preselitve slovenskih družin, ki se ne morejo preživeti doma, v Novo Slovenijo na rav-niku v državi Equador, kakor si je to zamislil naš rojak Cerkenik in kakor poroča o podnebnih raz-merah misijonar Vrhovnik. Zanimive slike kažejo značaj te pokrajine, ki bi jo država rezervirala za Slovence-izseljence. Članek naj prebero naši na-rodni ekonomti ter politiki, gotovo pa vsi, ki imajo opraviti z izseljenjskim problemom. Tako bi bila ta naselbina 2000 m nad morjem ob ravniku in bi nosila lepo ime Nova Slovenija — Nueva Slove-nial F. Dolenc je priobčil lepo reportažo z na-ših živinskih sejmov. Oj te dolge, dolge bele ce-ste... z lepimi slikami. F. Boggiano Pico pred-stavlja firenskega kiparja Antona Bertija, njegovo življenje in delo. Štiri reprodukcije njegovih kipov nam zadostno predstavljajo velik talent in no-tranje moč tega oblikovalca kamna. — Obisk prinaša tudi stvari, ki bistrje duha v duhoviti igri šahiranja. Poleg tega je nekaj strani posvečenih ugankam ter ženski modi. Vso pozornost pa po-sveča ilustracijam ter zanimivostim doma in po svetu. Lik domače keramike, reportaža z živinske-ga sejma, belokranjsko kolo, zlasti pa podobe, kako v Loki straše Boga na veliki četrtek in pe-tek, so krasni posnetki našega življenja. Zanimi-vosti iz danes aktualne Jave ter podobe o zemlji, nimenjeni slovenskim izseljencem, pa prikazujejo svetovne zanimivosti in nove kraje. Tako je Obisk resnično naše družinsko branje, pa tudi edina slovenska ilustrirana revija.

KULTURNI OBZORNIK

Sardenkova izložba v oknu Ljudske knjižarne

Ljudska knjižarna se je lepo spomnila smrti pesnika Silvina Sardenka na ta način, da je v izložbeno okno izstavila vsa njegova pesniška dela, ki ee dobe še sedaj na knjižnem trgu. Okusno aranžirana izložba kaže tudi lik pesnikov, kakor ga je narisal Romih ter zadnjo fotografijo kanoni-ka dr. Merharja v njegovem življenju. Pred nami so lepo razprostrte pesnitve Sardenkovega duha v knjigah, ki ee lepe po svoji zunanosti in notranji opremi, pa tudi po duhu, ki razodevajo največjega slovenskega katoliškega, da naravnost liturgičnega pesnika. Tako eo na knjižnem trgu še: lepe De-kliške pesmi (L. 7), lepa Roma v novi izdaji (23 L. v platnu, 38 L. v usnju!), zvezek zbranih pesmi pod naslovom Trojno klasje (vez. 30 L.), zadnja njego-va zbirka Tolažnica (vez. 15 L.), študija in pesmi o sv. Alojziju (vez. 30 L.), pesniški življenjepis o sv. Jožefu (broš. 3.50), njegov lastni pesniški življenje-jpis Daritev (vez. 4 L.), epominski spevi o Slomsku (vez. 8 L.), zgodba o izgubljenem sinu pod naslo-vom Mlajši sin (broš. 1.15, vez. 5.70), predvsem pa lepe knjige o Mariji: tako knjiga z zlato obrezo z naslovom Marija (vez. 28 L.), igra Mater Dolorosa (br. 3.80 L.), Knjiga o Mariji vez. 15 L.), Materi Mariji, majhna brošurica nekaj pesmic (br. 1.70 L.), Marijine pesmi v Marijinih praznikih (br. 2.30 L.). Poleg teh pa je še lepa, bibliofilska knjiga pesmi o Rogški Slatini, ki pa ni naprodaj, ter nekaj pro-znih esstavkov o Rogški Slatini, kjer je Sardenko preživel nekaj zadnjih let: Rogška Slatina v vtisih in sprehodih gošta (1.50 L.), Rogška Slatina v zar-ji zdravlja (1.50 L.) ter Kapela sv. Ane pri Rogški Slatini (1 L.).

Tako naredi vsa izložba izredno lep vtis. Ško-da le, da niso razstavljene vse knjige, ki jih je na-pisal Sardenko, tudi tiste, ki niso več na knjižnem trgu, kajti le tako bi dobila javnost pogled v vse delo marljivega pesnika. Saj ee danes njegove knji-ge dobe še tudi po privatnih knjižnicah ter bi ka-zalo morda iz njegove zapuščine — razstaviti vse njegove knjige z zanimivimi rokopisi vred. Mislim, da bi taka razstava še vse bolj privlačila mimogre-doče ljubitelje slovenske knjige in slovenskega re-ligioznega pesnika.

Nekaj podatkov k drugi Knobleharjevi nemški pesmi »Pozdrav Nilu«

Zadnji zvezek »Katol. misijonov« št. 7-8. je prinesel na platnicah dve Knobleharjevi nemški pesmi »Pozdrav Nilu« in »Večno razpoloženje« v slovenski prevsti dr. Jožeta Lovrenčiča. Naj pripomnim k prvi »Pozdrav Nilu« tole: To Knobleharjevo nemško pesem »Gruss an den Nil« je priobčil že »Slovenec« 1. 1927. z dne 16. marca, št. 61. v Listku. Takrat sem bil namreč priobčil v »Slovencu« v treh številkah z dne 11., 16. in 17. marca, št. 57, 61 in 62 v Listku spis: Dve zanimivi pesmi nekdanjega spremlje-valca misijonarja Knobleharja na njegovem mi-sijonskem potu v Egipt, Nubijo in Sudan iz 1. 1853 in 1854. Ta spis so ponatisnili potem tudi »Katol. misijoni« 1. 1938-39 v št. 1-5. pod na-slovom: O Knobleharjevem potovanju l. 1853-54, v katerem pa nisem ponatisnil Knobleharjeve nemške pesmi. In zakaj je zložil Knoblehar ta slavo-svep Nilu? Od samega veselja, da so prišli potniki v veliki karavani zopet do vode, po ka-teri so tako hrenepeli v puščavi, kjer po več dni niso dobili nič vode, ali pa le neuzitno, in so trpeli silno žejo, kakor stoji zapisano v zgo-rai omenjenem pismu: Ko smo zopet tri dni po-

tovali po samem pesku, smo prišli ponoči ob 8 ob mesečnem svitu v soboto 10. decembra k na-šemu staremu znancu Nilu. Komaj smo zlezli z veljblodov, smo kar tekli k Nilu ga pit. Pove-dati moram: Nikoli, nikoli mi ni teknilo kako dobro vino ali pivo tako dobro, kakor takrat voda. Naš g. namestnik (provikar Knoblehar) je zložil pesem: Pozdrav Nilu. Ko smo to pesem peli, so nas gledali divjaki z očmi in ušesi.

Zgoraj omenjeni pesmi je bil pisal Jakob Šašeli, puškarski pomočnik in slikar. Knoble-harjev spremljevalec, svojemu očetu Janezu Šašlju, puškarskemu moistru na Št. Petrskem predmestju v nekdanji Baltičevi hiši v Ljublja-ni. Ko je bil prišel domov iz Afrike, se je na-stanil kot puškar v Novem mestu, kjer je po-učeval na gimnaziji tudi risarstvo. Tu se je bil tudi oženil z Ano Kalčič, iz znane Kalčičeve ro-dbine. Kasneje pa se je preselil v Karlovce, kjer je živel kot puškar in slikar do svoje smrti 28. marca 1. 1902. Imel je tudi dva sina, župnika, prvi je bil župnik v Mahičnem pri Karlovcu, drugi v Maruševcu. Po rodu je bil slovenski Ko-rošec iz Kaplje pri Borovljah iz znane puškarske rodbine. Njegov obširnejši življenjepis s sliko sem priobčil v »Mladiki« 1. 1928, str. 304—306 pod naslovom: Nepoznan slovenski slikar. J. Šašeli.

Kulturni drobiž

Obisk, št. 4. Izšla je letošnja četrta številka ilustrirane družinske revije Obisk z lepo naslovno sliko, ki predstavlja izdelek slovenske ljudske ke-ramike — svetega Jurija, ki premaga zimskega zmaja. Notranja vsebina pa ima nekaj lepega in zanimivega čtiva, tako Matičičevo črtico o mladem človekomorilcu, ki si želi samo enkrat iz ječe, da bi obiskal očetov grob, ga prosil odpuščenja in ee poslovil od domačije. Ječar mu dovoli (malo ver-jetno!), toda ubogi ječnik se vrne in se ves vda v svojo usodo. Drugo črtico vselega značaja je

Drobne novice

Koledar

Sobota, 25. aprila: Marko, evangelist; Ermin, škof; Filon, mučenec; Anijan, škof; — prošnja procesija.

Nedelja, 26. aprila: Mati dobrega sveta; Klet, papež in mučenec; Marcellin, papež in mučenec; Cirip, mučenec.

Osebnosti

G. Josip Vovčica — 50 letnik. Danes obhaja 50 letnico svojega plodnega življenja gospod Josip Vovčica, šef javne borze dela in član ljubljanskega mestnega sveta. Rodil se je 25. aprila 1892, maturiral na realki v Idriji. Po maturi je moral ze leto dni k vojakom, nato je šel na Dunaj študirat eksportno akademijo. Študije mu je prekinila svetovna vojna ter je kot rezervni častnik moral na rusko fronto. Med vojsko je postal aktiven častnik, po vojski pa je prestopil k orožništvu ter je kot kapetan I. razr. leta 1930. stopil v pokoj. Dne 1. februarja 1931 je bil imenovan za šefa ljubljanske borze dela in s tem dnem se prične doba, da danes zares lahko njegovo 50 letnico imenujemo praznik socialnih uspehov. Leta 1938. je bil g. Vovčica poklican tudi v ljubljanski mestni svet, kjer zastopa z vsem svojim dobrim srcem koristi delavstva in sploh manj premožnih slojev. G. Vovčica k njegovemu jubileju iskreno čestitam z željo, da bi še dolgo časa uspešno kakor doslej deloval na socialnem polju.

Ljubljana

1 Cerkev sv. Jožefa. V nedeljo *Varstva sv. Jožefa* (26. t. m.) obhaja cerkev svoj glavni praznik in obenem prvo obletnico slovesne posvetitve glavnega oltarja. Sv. maše se bodo vrstile zjutraj od pol 6 dalje. Ob 8 bo kratak govor, nato pa slovesna sv. maša z orkestrom, ki jo bo daroval g. papeški prelat in kanonik g. Jožef Volc. Po tej sv. maši bo še ena tiha sv. maša ob 9. — Popoldne bo ob 5 praznični govor, ki ga bo imel g. stolni kanonik Anton Vovk, nato pa se razvije po bližnjih ulicah *slovesna procesija z Najsvetejšim*. Sveče za procesijo se dobe v cerkveni veži. Po končani procesiji bodo v cerkvi pete litanije sv. Jožefa. Vabimo vernike, da se v obilnem številu in v pobožni molitvi udeležijo te procesije ter priporočajo sebe in naše družine mogočnemu varstvu sv. Jožefa.

1 Kongregacija gospodov in meščanov pri sv. Jožetu praznuje Varstvo ev. Jožeta v nedeljo, dne 26. aprila, s sv. mašo in skupnim ev. obhajilom ob 7 zjutraj.

1 Koncert čelista Brunellija. V četrtek, dne 30. aprila bo koncertiral prvič v našem mestu znameniti čelist Nerio Brenelli. Umetnik spada v vrsto najodličnejših italijanskih čelistov in uživa velik sloves v vseh muzikalnih krogih srednje Evrope. Na svojem koncertu v Ljubljani bo izvajal dela naslednjih skladateljev: Alfano, Boccherini, Debussy, Dunkler, Paradisi, Rimski-Korsakov in Richard Strauss. Podrobnosti spondbi. Koncert bo v veliki filharmonični dvorani ob pol 7 zvečer. Predprodaja vstopnic v Knjižarni Glasbene Maticice.

1 Paketi za druge pokrajine v Kraljevini in za Hrvaško se predajajo v Ljubljani pri carinskem oddelku pošte Ljubljana 2 (na kolodvoru) ob delavnih od 8 do 11.30 dopoldne.

1 Retrospektivna razstava Matije Jame. V počastitev 70 letnice rojstva Matije Jame, člana Akademije znanosti in umetnosti, prireja Narodna galerija obsežno retrospektivno razstavo njegovih slikarskih del. Otvoritev razstave bo v nedeljo, 26. aprila, ob 11 v Jakopičevem paviljonu. K obisku in ogledu najznamenitejših mojstrovih umetnin vabi najljubše Narodna galerija.

1 Glede osebnih izkaznic opozarja ljubljansko mestno poglavarstvo vse, ki jih imajo, naj zabeležijo številko svoje izkaznice za primer, da bi jim nakaznica na ta ali oni način zmanjkala ali bi jo izgubili ali bi bila pa tako ali tako uničena. V prošnji za duplikat naj vsakdo navede vedno tudi številko pogrešane izkaznice, kar bo postopek za novo izkaznico pospešilo.

1 Javno obvezno cepljenje zoper koze bo v ljubljani občini, kakor je razvidno iz lepakov, od 4. do 9. majnika. Prav tako je tudi kraj in čas cepljenja razviden iz lepakov, ki so na vseh občinskih razglasnih deskah, na cerkvenih vratih, na živilskih trgih itd. Posebno pa opozarjamo, da je cepljenje obvezno za vse l. 1941 rojene otroke, prav tako pa tudi za vse nad tri mesece stare l. 1942. rojene otroke. Cepljeni morajo biti tudi otroci, ki so bili doslej opravičeni cepljenju.

1 Člani socialnega gospodarskega odbora za reje prasičev se naprošajo, naj pridejo v ponedeljek, 27. t. m. po rič, ki se bo delil od 2 do 6 popoldne v Kotnikovi 21. Prinesejo naj s seboj vsak vsaj po 1 kg lepaga krompirja za seme. — Odbor.

1 Pietro Mascagni: »Priatelj Fric«. Prva slovenska uprizoritev te opere bo prihodnji teden. Delo očituje vse značilnosti Mascagnija, ki ga poznamo kot komponista »Cavalerie rusticane«. Melodičnost glasbe, učinkoviti spevi, ritmično zanimivo in orkestralno sočno zasnovana zgradba dela, stavljajo pevce in njihove glasovne zmoglosti v osrednje zanimanja. Peli bodo: Suzo Vidaličeva, Frica Franci, cigana Golobova, doktorja Popov, Haneza Dolničar, Federica Kristančič, Katarino Poličeva. Dirigent: D. Zebre, režiser R. Primožič, zborovodja S. Simoniti, scenični načrti po zamisli režiserja inž. Franz.

1 Prizanašajte nasadom na Zalah! Ljudje, ki hodijo na Zale, prav nič ne pazijo na prelepo preprogo zelene travice ter jo zlasti okoli kapelic pri pogrebi tako pohodijo, da so lani dvakrat morali vrtinarji travo nasejati in zato tudi pripraviti zemljo. Trava je neprestano poteptana, da taka nepazljivost in neobzirnost res ne dela časti ljubljanskemu prebivalstvu, ki bi se moralo na Zalah pietno zavedati, da so na Veeh svetih vrtu, ne pa na gmajni. Zato Mestni pogrebni zavod prav lepro prosi vse obiskovalce Zal, naj hodijo samo po belih stezicah, naj ne teptajo trave in ne uničujejo nasadov.

1 Stanovanjske odpovedi. Do 20. t. m. je bilo pri okrajnem sodišču vloženih v tem letu 287 stanovanjskih odpovedi, napram lansnemu letu za 42 manj, kar ni velika razlika. Treba je omeniti, da velja uredba od 17. oktobra 1940 glede zaščite stanovanjskih najemnikov tudi za podnajemnike, ko so nekateri najemniki ekušali odpovedovati podnajemnikom stanovanja, a je napoeed sodišče izreklo, da so prav tako zaščiteni tudi podnajemniki. O zaračunavanju najemnine za posamezne sobe pa velja sedaj uredba, objavljena v Službenem Listu št. 80 od 11. oktobra 1941. Ta uredba določa zlasti pravilno zaračunavanje glede posteljnine in opreme sobe. V eplošem se bila stanovanja odpovedana zaradi neplačila najemnine in zaradi nerednosti, kakor tudi za slučaja, da je gospodar rabil stanovanje za svoje, zlasti za sinove in hčere.

— Ipred malega senata. Pred malim senatom v Ljubljani je bila te dni daljša razprava o velikih tatvinah, ko so jih izvrševali mladi malopridneži, ki so drugič preživeli nekaj let po poboljševalnicah, a so veliki delomrznosti. Lani septembra so kar na debelo kradli najrazličnejše blago, tako so odnesli neki trdki za 800 lir nafte, drugie mnogo zlatnine in srebrnine v vrednosti 710 lir, pisalni stroj, vredno 1.500 lir in celo neki stranki dvigalo, vredno 500 lir. Vse pokradene stvari so mladi tatitci prodajali za malenkostne zneke. Udaljali so se alkoholu. Pred senatom je bila obtožena štiripredena detelja, od katere je bil mladi Silvester, glavni vlomilski tolpe, obsojen na 10 mesecev strogega zapora, bivši trgovski pomočnik Ivan na 3 mesece strogega zapora, pogojno za 3 leta, na isto kazen tudi samski krojaček Tone in četrti samski šofer Karol na 3 mesece zapora in 300 lir denarne kazni.

1 Nedeljsko zdravniško dežurno službo bo opravljal od sobote od 20. ure do ponedeljka do 8 zjutraj mestni zdravnik dr. Logar Ivan, Cesta 29. oktobra št. 7, telefon 41.52.

1 Pridni fantek in srčkane punčke iz okolice tromeštovja se vsak večer, ko odidejo delavci, zbero v se nedodelanih mestnih ribnicah. Zabavajo se z zdravimi igrami in telovadbo ter športom, da jih občudujejo množice pasantov ter se pri pogledu nanje taja srce staršem. Posebno pa občudovalce presenečajo duhoviti zamisleki novih

iger in zabav, ki veselo učinkujejo na vso okolico. Majhni junaki razkladajo skladovnice opeke in tekmujejo, kdo bo po športnih pravilih najlepše vrget opeko v vodo. Toliko so je že zmetali v vodo, da bi skoraj z njo tlakovali dno Ljubljane. Kaj k temu pravi podjetnik, si lahko mislimo, saj je sedaj opeka redka in draga. Na to mokro pot je pa minulo soboto zvečer najbrž na ta način šla tudi vsa delovna obleka pri ribnicah zaposlenih delavcev. Kdo jim bo napravil drugo, naj pa premišlujejo starši teh dobro vzgojenih otrok.

1 G. Cenzato: »Zaljubljena žena«. Sodobna komedija o zakonskem trikotniku: mož, žena, ljubica. V njej je pokazal dramatik taktiko pametne, mlade zakonske žene, ki si na svojski način izvjuje izgubljeno ljubezen zakonskega moža. Glavno gonilno pero dejanja ni ljubosumje, temveč ljubezen. Dejanje se godi v današnjih dneh v boljših meščanskih krogih.

Naznanila

GLEDALIŠČE. Drama: Sobota, 25. aprila ob 17.30 »Zaljubljena žena«. Izven. Zelo znane cene od 12 lir navzdol. — Nedelja, 26. aprila ob 14: »Jurček«. Mladinska predstava. Izven. Cene od 15 lir navzdol. Ob 17.30: »Vdova Rošinka«. Izven. Cene od 15 lir navzdol. — Opera: Sobota, 25. aprila ob 15: »Don Pasquale«. Izven. Zlžane cene od 18 lir navzdol. — Nedelja, dne 26. aprila ob 15: »Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron«. Izven. Zlžane cene od 15 lir navzdol.

RADIO. Sobota, 25. aprila: 7.30 Poročila v slovenščini — 7.45 Pisana glasba, v odmoru (8) napoved časa — 8.15 Poročila v italijanski — 12.15 Klavirski koncert Mile Dernovške — 12.40 Karakteristični orkester Brugnoli — 13 Napoved časa, poročila v italijanski — 13.15 Poročila Vrhovnega poveljstva Oboroženih sil v slovenščini — 13.30 Današnja in včerajšnje pesmi, orkester vodi dirigent Petralia — 14 Poročila v italijanski — 14.15 Operetno glasbo izvajal radijski orkester pod vodstvom dirigenta D. M. Sijanca — 14.45 Poročila v slovenščini — 17.10 Nove plošče Cetra — 18 Dr. Rupert: Zdravje gospodinj, predavanje v slovenščini — 19.30 Poročila v slovenščini — 19.45 Šramer, Ljubljana — 20 Napoved časa, poročila v italijanski — 20.30 Komentar dnevnih dogodkov v slovenščini — 20.36 Pesmi vojnega časa — 20.40 Prenos iz gledališča v Firenci: Simfonistični zborovski koncert orkestra majskega glasbenega festivala: glasba: Tildebrandt, Pizzetti, vodi avtor sam; sopranistka: solo: Margherita Carosio; dirigent zborov: Andrea Morosini. V odmoru: predavanje v slovenščini, po koncertu: Poročila v italijanski.

LEKARNE. Nočno službo imajo lekarni: mr. Sušnik, Marjine trg 5; mr. Kuralit, Gosposvetska 10 in mr. Bohine ded., Cesta 29. okt. 31.

Iz Novega mesta

Smarnice »Naša Gospa presv. Srca« in slike presv. Srca Jezusovega lahko kupite v podružnici Ljudske knjižarne (prej Krajec) v Novem mestu.

Iz Ribnice

Okrajno cestno nadzorstvo se je preselilo iz Ribnice v Kočevje.

Z vodovodnimi gradbenimi deli so pričeli na Bregu. Vodovod bodo napeljali tudi v Otavice, ko bodo odprli novo zajetje v Ravnem dolu.

Za nadaljevanje regulacije Sajeveca in Bistrice je kredit odobren. V kratkem bodo začeli z deli na potoku Sajevcu pod Sušjem.

V Zdravstvenem domu bo v nedeljo ob 4 popoldne zaključno zdravniško predavanje. Predaval bo g. dr. Brumen.

Higiensko razstavo bodo priredili tudi v Dolenji vasi.

V Kočevje je prišel delegat družbe »Emonex«, commendatore g. Sammaritano iz Rima, da izvrši revizijo ustanove.

Iz Velikih Lašč

Knjige »Slovenčeve knjižnice« lahko kupujete v trafiki Peterlin.

Iz Gorizije

Delavske pokojnine. Po nalogu Zavoda za socialno skrbstvo, oddelek za goriško pokrajino, so bile na narodni praznik 21. aprila med delavce in delavke, ki so dosegli od zakona določeno starost, razdeljene pokojninske knjižice, na podlagi katerih bi vsak mesečno dobival predpisano pokojnino. V mestu je bilo razdeljenih 40 knjižic med delavke, 56 knjižic pa med delavce. V podeželskih občinah je dobilo delavsko pokojnino 116 oseb. Razdelitev teh pokojninskih knjižic, ki se je izvršila tudi po ostalih pokrajinah v državi, dokazuje, da je socialna pomoč sedanjega režima dejanska in ustvarjajoča. V delu osiveli delavci in delavke ne bodo v zaskrbljenosti gledali v bodočnost, ko ne bodo imeli več lastnega zaslužka, saj bodo s skromno pokojnino lahko mirno preživeli svoje zadnje dneve in leta. Dne 21. aprila se obenem s spominom na ustanovitev večnega mesta, z rojstvom Rima, obhaja tudi praznik dela. Zato je razdeljevanje pokojninskih knjižic na ta dan najbolj primerno, kajti s tem se najlepše počasti in nagradi delo.

Smrt dveh starih Bricev. V petek, 17. aprila je v Viipulu na robu briških gričev mirno v Gospodu zaspala dobra mati in skrbna gospodinja Ana Skolaris v častitljivi starosti 96 let. Bila je mati 13 otrok. — V S. Lorenzu je v visokih letih, star 83 let, odšel v večnost g. Franc Kocijančič, posestnik in dolgoletni cerkveni ključar. Značajnega in poštenega gospodarja je spoštovala vsa vas in tudi okolica. — Obema pokojnikoma naj sveti večna luč, žalujočim domačim pa toplo sožalje!

Ker sta prodala vino po previsoki ceni... Kr. kvestura je po svojih agentih, ki nadzorujejo prehrano in cene, zaprla 66 letnega Karla Štuhlja in 35 letnega Lamberta Volka, oba iz Gradiscute, ker sta prodajala vino po previsoki ceni. Obtožena sta, da je prvi prodal 20 hl, drugi pa 5 hl vina neki krčmarici po višji ceni kot je določena. Kakšno ceno sta zahtevala, poročilo ne pove. Trenutno se toči pri nas — v mestu in na deželi — domače vipavsko in briško vino po gostilnah po okoli 8 lir liter. Ker so se pa kleti po vsej deželi zelo izpraznile in je težko priti do kapljice, cena raste. Kakor gre govorica, je cena za kraški teran, če se ga dobi, skočila že na 9 lir za liter pri kmetu.

Z Gorenjskega

Umrli je v Kranju Franc Jamnik, posestnik in mesar, v Mengšu pa je umrla Marija Golob, žena tovarnarja kisa. V Trzinu se v zadnjem času umrli: 82 letna vdova Ivana Kogoj, 65 letni mojster v bombazni predilnici Alojzij Knific, 79 letna vdova po čevljarju Jožefa Meršolj, 84 letni poklicni lovec Kristijan Ahačič, 78 letna trgovka in hišna posestnica Julijana Engelsberger, vdova Raitharek rojena Mali, iz znane družine Mali v Trzinu (industrija usnja). — V Radovljici je umrl 37 letni brivski pomočnik Ivan Kuncič.

S Spodnjega Štajerskega

Novi grobovi. V Šmartnem ob Paki so pokopali Ortsbannführerja Močnika. V Mozirju so umrli: trgovec Miklavc in njegov sin, v Šmartnem župan Kugovič, v Skornem Bizjak, v Grizah dr. Potrata, v Šmartnem Pirtovšek, v Zalcu veletrgovec Krašovec, v Št. Jurju ob

Taboru veletrgovec in posestnik ter bivši banški svetnik Cukala st.

Hitlerjeve častitke zaslužnemu uradniku. Dne 19. aprila je dopolnil 90. leto starosti inšpektor drž. železnice (prej južne železnice) v pokouju Jožef Maks Fell. Ob tej priliki mu je Hitler poslal iz glavnega etana čestitko. Jubilar je bil 15 let postajenačelnik koroskega kolodvora v Mariboru. Istočasno je njegova žena Ivana obhajala 80 letnico svojega življenja.

V duševni zmedenosti si je hotela vzeti življenje. 40 letna posestnica Ivana Irčič je imela že večkrat napade blaznosti. Te dni se je tak napad ponovil in uboga žena, ki je imela hude bolečine v glavi, si je s sekiro zadala po glavi hude rane. Prepeljali so jo v mariborsko bolnišnico.

Iz Hrvaške

Imenovanje hrvatskega konzula v Zari. Guverner Dalmacije Eksc. Bastiani je sprejel novega hrvatskega konzula v Zari, dr. Karla Lukula, ter je z njim razpravljaj o vseh vprašanjih, ki se nanašajo na redno funkcioniranje gospodarskega življenja med pokrajino Dalmazio in hrvatskim državnim področjem.

Proslava Hitlerjevega rojstnega dne v Zagrebu, ki je bila v dvorani Delavske zbornice, se je udeležil tudi Poglaovnik. Na proslavi je imel glavni govor nemški poslanik von Kasche.

Uvedba delovne službe na Hrvaškem. Hrvatska vlada je izdala zakonsko odredbo, s katero je na hrvaškem državnem področju uvedla obvezno delovno službo. V tej delovni organizaciji bo moral služiti vsak Hrvat ob dopolnitvi osemnajstega leta starosti. Obvezni delovne službe bodo razvrščeni v delovne edince po 800 moč.

Zakonska naredba o zbornicah in zajednicah. V Zagrebu je objavljena zakonska naredba o ustanovitvi industrijske, obrtne in trgovinske zbornice ter zbornice za denarništvo in zavarovanje.

Sprejem v čast dr. Budaka. Hrvatski poslanik v Sofiji, dr. Zidovec, je priredil v čast Dogačnika in hrvatskega poslanika v Berlinu, dr. Budaka, sprejem. V prostorih sofijskega hrvatskega poslanstva so se zbrali zastopniki bolgarskih civilnih in vojaških oblasti. Med drugim so bili navzoči prosvetni minister Jozov, pravosodni minister Partov in gradbeni minister Vasiljev. Navzoč je bil prav tako italijanski, kakor tudi nemški poslanik in diplomatski zastopniki vseh ostalih zavezniskih in prijateljskih držav. Ob uprizoritvi »Ognjiščac« v sofijskem državnem gledališču je bolgarski kralj odlikoval dr. Budaka z redom velikega križa za civilne zasluge.

Iz Srbije

Na Kolarčevem ljudskem vseučilišču v Belgradu je bila prejšnji teden zbrana belgrajska srednješolska mladina, med katero so bili predvsem vsi osmošolci in osmošolke. Med mladino je prišel tudi srbski prosvetni minister Velibor Jonič ter je imel nanjo bodrilni govor. V njem je poudarjal, da polaga srbsko ljudstvo na to novo srbsko mladino velike upe, ker hoče imeti zdravo in zavedno izobraženstvo ter svoje nove voditelje, ki ne bodo več delali istih napak, kakor dosedanje izobraženstvo ter se bodo vedno zavedali svoje odgovornosti do naroda in države. Da bo pa vse to lahko dosegla in uresničila, mora po izjavi ministra Joniča nositi srbska mladina v svojih srcih vero v nov evropski red.

»Ostati živ!« je naslov uvodnika, ki ga je v »Novem vremenu« napisal bivši minister dr. Dragotin Janković. V njem dr. Janković odločno napada vse, ki so zakrivila sedanjo nesrečo srbskega ljudstva in razbili prejšnjo državo. Svoja izvajanja zaključuje z vzklikom: »Ostati živ! To je danes glavni, splošni in edini cilj vseh nas in vsega srbskega naroda: ohraniti srbskemu plemenu življenje, ostati živ!«

Vsem padlim prostovoljcem so priredili v belgrajski saborni cerkvi slovesne zadužnice. Udeležili so se jih poleg družinskih članov padlih prostovoljcev in njihovih sorodnikov tudi člani srbske vlade.

Krušne nakaznice je prehranjevalni odbor v Knjaževcu odvzel vsem tistim državnim uradnikom in upokojencem, ki imajo mesečno več dohodkov, kakor 2000 dinarjev.

Ravnateljstvo gimnazije v Knjaževcu je prepovedalo mladini obiskovanje kinematografskih predstav. Zaradi strogega izvajanja te naredbe pred vsakim kinematografom pazi po en profesor. Odslej prikazujejo šolski mladini samo tiste filme, ki so zanj primerni. Predvsem so predstave prosvetnih filmov dobro obiskane.

V niški kaznilnici je trenutno zaprtih 800 kaznjencev, ki so vsi skupno obsojeni na 6500 let robije.

Namesto režijskih kart, ki jih je ukinil srbski prometni minister, je srbska železniška uprava dovolila, da lahko železniško osebo pri vseh svojih vožnjah kupuje vozovnice po polovični ceni.

»Oprostite, ker se smejem. Ne morem se zatajevati!« je posilil Miška smeh. »Kaj tako čudnega sploh še žive dni nismem doživel.

»Tebi se zdi to smešno!« se je oglasil žanijev sosed za Miškovim hrbtom. »Me ni ni za smeh. Le poglej me, kako sem obrbit po glavi!«

»Hudirja, ti tudi!«

ZNAMENITI DETEKTIVKI ROMAN ŽAMETNE COPATE

spisal Earl Derr Biggers

je izšel v »Slovenčevi knjižnici«

Stane le 5 Lir

— Filatelisti! Jugoslovanskem znamkam so cene zadnje čase znatno poskočile. Danes veljavne cene vseh jugoslovanskih in najnovejših srbskih znamk prinaša SFIBov katalog za leto 1942. Katalog se dobi v Mladinski založbi, Ljubljana, Stari trg 30.

— Dva otroka je rešil iz ognja. V stanovanjski sobi služkinje Emilije Javornik v prvem nadstropju župana, urada v št. Juriju ob j. ž. je nastal ogenj zaradi poškodovanega štedilnika. V sobi sta bila dva otroka vdove Javornikove, eden star dve leti, drugi pa eno leto. Mati je bila ta čas na delu. Župan Albin Gilma je zavohal dim. Takoj je šel preiskavat. Ko je odprl vrata v sobo Javornikov, mu je bušil nasproti gost dim in tudi plamen. Župan Gilma je vedel, da morata biti otroka Javornikove ta čas v postelji. Pred posteljo so že švigali svetli plameni. Župan se je pretilal skozi gosti dim do postelje, pograbil oba otroka in ju nesel ven. Ko je oba otroka spravil na varno, je takoj odredil gasilna dela, pri čemer so mu pomagali uslužbenici županstva. Ogenj je bil kmalu pogasjen. Z odločnim in neustrašenim nastopom župana sta bila oba otroka rešena strašne smrti, obenem pa je bilo preprečeno, da bi zgorela vsa velika zgradba.

— Zebelj je pogoltnila. Zena posestnica J. G. v Šmartnem pri Gaberjah je čutila že ves teden v želodcu hude bolečine in to posebno po vsakokratnem obedu. Ni si mogla razložiti, kaj bi bilo temu vzrok, oni večer pa, ko je dobila ponovno posebno hud napad, je pričela bruhati in pri tem vrgla iz sebe v veliko začudenje vseh navzočih — najmanj 2 cm dolg žebelj. Kdaj in na kakšen način bi bil ta kosček železa zašel v njen želodec, je uganka, gotovo pa je, da jo je le posebno naključje rešilo gotove smrti.

Med pinijami ob Gardskem jezeru

Prekрасno je potovati v teh prvih pomladanskih dneh po teh krajih, kjer ti vse govori in dehti samo o ljubezni. Starodavne platane se pozibavajo in zrcalijo v vodah, v ozadju pa se dvigajo visoke, skalnate gore. Zato je pa vse polno turistov in izletnikov, ki posejajo Malcesino v bližini Gardskega jezera. Venomer brzijo vozila po prelepi cesti ob jezeru, pešci se ustavljajo in uživajo pozemsko lepoto tega kraja, ki je vpravljalni.

Nedeljski izletniki fotografirajo z jadrnic vse te lepote in tu in tam sedi kak slikar, ki skuša prelepe barve pokrajine ujeti na svoje platno z oljnatimi barvami ali na papir z akvarelnimi barvami.

Vsenaokrog se ti divijo oči ob prekrasnih barvah, ki se prelivajo od vijoličaste preko rumene in zelenkaste do najbolj sinje in zlatorumene. Da je podoba tega raja še popolnejša, opaziš krog in krog vitke stolpe cerkva in belino zidov raznih vil in letoviških zgradb.

Skoraj na sredi ceste ob Rivi Desenzano — Malcesine, opaziš svojski napis, ki ti pove, da je tu »Otok ljubezni«.

»Otok ljubezni« je skala, ki se dviga iz nad sinjih vod, ob obali. Kakor ljubko božanje po licih občutiš zelenje drevja in vrsto cvetličnih nasadov najrazličnejšega cvetja.

Tega kraja ne našeš na zemljevidih in v turistovskih vodičih, navzlic temu ga poznajo vsi tuji in zaljubljeni pari iz polovice Evrope. Krog in krog vidiš številne vile, gostišča in značilne ekrčme, kjer ti postrežejo lepe domačinke z dehtečim domačim vinom v lepih vrčih in z ribami, ki so jih nalovili v jezeru.

Ob vznožju gor te sprejme prekrasna senčnata pot v varstvu »monte Baldo«, hiše Malcesine se vrstijo po rebri navzgor, obkrožene z vrvti in s cvetjem.

Resne hiše z zaprtimi vrati pred nevidnimi dvorišči oblikujejo tukajšnje romantiko, po njih zidovih pa vzpenjajo plamete rdeče žerhanje.

V soncu teh prelepih dni, ki se blesti s toploto in lesketanjem z neba, ki je kakor umito, se starodavno kamenje zidovja teh zgradb, in lev S. Marka v kovinasti barvi skočar rd in lev S. Marka skoraj prozorno blestijo v kovinasti barvi.

Rocca Scaligera, ki je postavljena na strmi skali, prevladuje vso to krasoto. Do Rocce prideš le po strmih vijugastih stezicah in obstane pred skupino kamena, ki so razvalina nekdanjega gradu. Grad je bil zgrajen leta 1000, kot varuh jezera in vse okolice. Ko se je grad porušil, so ga obnovili leta 1300 in so mu dali graditeljsko po sebi ime: Scaligera.

Zgodovina in legenda, ki je njen namen opisati starodavne čase, ve povedati tudi o tem gradu junaške čine njihovih gospodarjev, našteva njih ljubezenska doživljanja in postavlja njih dejanja, ki se njih odmev čuti še vedno v srcih in dušah njih potomcev.

Brez dvoma je bil ta grad silno močan, saj se je mogel zoperstavljati silnemu navalu divjih čet Friderika Rdečebračca.

Star, mogočen, močan, tako je imenoval zgodovinar iz 16. stoletja, saj je bil ta grad edini v Italiji, katerega ni premagal ta veliki vladar.

Gospodje Scaligeri pa so podlegli močnim četam iz Benetk in so za jim morali l. 1409 prepuštili.

V septembru 1726 je bil nemški pesnik W. Goethe zajet pod tem gradom, osumljen vohunstva, ker je grad skušal narisati. Ko je Goethe dokazal svojo nedolžnost, se je mogel še z malcesinskimi figami okrepčati in teh se je v svojih potovalnih spisih celó spomnil, kar je dokaz, kako so mu ugajale.

Dandanašnji se človeku dozdeva, da je bil ta grad postavljen na skalo le kot poudarjena lepota kraja.

Pogled z gradu te premoti, da si misliš, da je grad na večji višini, kot je v resnici; le pogled na hišo, ki so razkropljene pod njim, ti pove, da se motiš. Srečna vas in srečno polje, ki so ga domačini obdelovali s svojo veliko ljubeznijo do zemlje pod varstvom lepih gozdov in gor, kjer opaziš še sledove pozimskega snega.

Če opazuješ to trdnjavo z jezera ali iz lepih malcesinskih ulic, ti pride na mar, da se nekdanji prebivalec tega gradu ta kraj ni zdel dolgočasen, ampak da so se zavedali njegovih krasot in jih s pridom uživali. Tudi bojovníki, ki so zavzemali in branili ta grad, so znali ceniti njegovo lepoto in lepe graščkinje so pričakovale svoje junake ožariene od krasot tega kraja.

(Tullio Armani.)

Sport

Trener ima besedo

(»Slovenčeva« športna posvetovalnica)

A. M. — Ljubljana. Vprašujete, katera je najpopularnejša športnica med ženskami doma in v svetu. Odgovorim Vam lahko le delno. Prvo mesto na svetu pripada vsekakor Norvežanki Sonji Henie, ki ima med svojimi spomini in dragocenostmi kar tri zlate olimpijske kolajne. Na treh olimpiadah — v St. Moritzu, Lake Placidu in Garmischu je bila prva v umetnem drsanju. Sedaj je v Ameriki pri filmu. In doma? Svojo športno »kraljico« si boste morale izbrati pač ženske same. Tako mislim, da jo boste našle v smučkem ali pa v plavalnem športu.

T. B. — Lj.: Ali je kajenje res škodljivo? O tem vprašanju sem čital nedavno razpravo prof. Steinhaus. Ta je zbral podatke raznih statistik, iz katerih je razvidno, da je kajenje škodljivo zlasti za tiste športe, ki zahtevajo veliko telesne vztrajnosti. Navajam Vam samo en primer: nekoga tekmovalca v teku na 3 angleške milje se je udeležilo 1973 vojakov. Med prvimi desetimi je bilo 18,8 odstotkov nekadilcev in le 6 odst. kadilcev. Če hočete uspeti v teku na dolge proge, ni dovolj, da ste zdravi, vsemu se morate izogibati, kar količkar kvari dihalo, srce in prebavila. Cigarete, cigare in pipa so predmeti, ki pristajajo ljudem, ki veliko sedijo, za športnike pa je kajenje nekaj, kar prištevamo trenerji med »male grehe« sploh, za tekače, plavače in smučarje na

Češki protektorat Hitlerju za rojstni dan

Hitlerjev rojstni dan se je s številnimi proslavami spominjal tudi Češki protektorat. Slavnosti so bile posebno sijajne v sami Pragi, kjer je državni predeednik dr. Hacha izročil zastopniku drž. protektorja SS višjemu skupinskemu voditelju Haidrichu nov sanitetski vlak, obstoječ iz 28 popolnoma opremljenih vagonov. Sanitetski vlak, v katerem je prostora za 280 ranjencev, je podaril Protektorat Hitlerju za njegov rojstni dan.

Omejitev točenja alkoholnih pijač na Slovaškem

Zaradi omejitve točenja in uživanja alkoholnih pijač ob koncu tedna, je izdal slovaški notranji minister naredbi, s katero je prepovedal točenje alkoholnih pijač od 12. ure v soboto do 8. ure v ponedeljek zjutraj. Prepoved se nanaša predvsem na močnejše alkoholne in žgane pijače. Gostinski obrati lahko svojim gostom postrežejo v tem času samo z omejenimi količinami piva ali vina.

Turška ženska šolska mladina mora biti skromna

Turško prosvetno ministrstvo je izdalo razpis za vse turške dekliške šole, s katerim je vsem turškim šolarkam najstrožje prepovedalo nošenje evlenih nogavic. Mlade Turkije prav tako ne smejo prihajati v šolo tudi kako drugače nališpane, ker je uporaba raznih lepilnih sredstev prepovedana.

mora skrbeti, da so mišice vedno tople. Ne samo pri treningu, pač pa tudi v času počitka. Toplota namreč pospešuje presnavljanje. Športnik se torej ne sme urediti v prenašanju mraza, pač pa lahko hodi brez toplega oblačila, če je navašen na hitri tempo hoje. Za sedaj bi bilo še prezgodaj odložiti plašče, je pa že čas, da spite pri odprtih oknih in da se utrjujete z mrzlimi prhami. Kaj več o tem v času, ko bo sezona plavanja.

Jutri nadaljevanje državnega nogometnega prvenstva

Po daljšem oddihu bodo jutri nadaljevali z zanimivim italijanskim nogometnim prvenstvom. Trajalo bo še osem tednov; vsako moštvo bo nastopilo še osemkrat.

Po 22. kolu je slika na čelu razpredelnice naslednja:

Torino	22	12	6	4	35	24	30
Roma	22	11	7	4	34	18	29
Venezia	22	11	6	5	29	17	28
Genova	22	8	10	4	33	21	26
Juventus	22	9	6	7	33	30	24

Sledi Bologna z desetimi zmagami in 23 točkami. Jutri bodo na dnevnem redu naslednja srečanja:

Florenca: Fiorentina : Livorno
Milan: Ambrosiana : Modena
Rim: Lazio : Napoli
Genova: Liguria : Bologna
Torino: Torino : Juventus
Trieste: Triestina : Genova
Benetke: Venezia : Roma
Bergamo: Atalanta : Milano.

Največ zanimanja bo vsekakor za tekmo v Benetkah. Med Benetkami in Rimljani je le točka raz. like; domača enajstorica, ki ima izvrstno obrambo, bo gotovo napela vse moči, da bo utrdila svoj položaj na vrhu razpredelnice. Vroče pa bo tudi v Torinu, kjer se bosta spogledala stara rivala.

Sport v kratkem

V nedeljskem kolu podonavskega nogometnega prvenstva si je vodeča Vienna samo še povečala naskok. Moštvo Wackerja je odpravila z 2:1. Ostali izidi so bili: Austria : Wien 1:1, FAC proti »Postarjem« 2:0, Dunajski SK : Rapidu 1:0. V razpredelnici se ni kaj več spremenilo, razen da je Austria preskočila Rapid. Na prvem mestu je Vienna z 29 točkami, na drugem FC Wien s 23, na tretjem pa Austria z 21 točkami.

Jack Dempsey ubožal. — Športna slava je kratka. Prav isto velja tudi o milijonih, ki jih zaslužijo poklicni bokserji. O Jacku Dempseyu smo čitali, da je zaslužil z dvobojem proti Tunneyu 2.685.660 dolarjev, milijonske vnote pa so padle tudi na telnah proti Carpentierju, Firpiju in Sharkeyu. Precejšen del tega denarja so zaslužili prireditelji, precej ga je ostalo tudi Dempseyu. Zeti se pa, da mož ni znal ravnati s svojim kapitalom. Poročajo, da je že po nekaj letih ubožal in da potuje sedaj po Ameriki s svojim cirkusom...

Tens, načelnik španskega nogometa, je izjavil, da je igralo njegovo moštvo v Italiji občutno slabše kakor v Berlinu. Največ krivde na porazu, ki so ga doživeli v Milanu, je pripisovati krilski vrsti, najslabši mož na polju pa je bil erednji krilec German. Istega mnenja je tudi Vittorio Pozzo, ki je opazoval obe tekmi.

Spet moramo poročati o Ragnhildi. Ko je postavila l. 1937. svetovni rekord v plavanju na 500 jardov (5:57,9), so strokovnjaki trdili, da je to rezultat, ki ga ne bo več mogoče izboljšati. Zadnjo nedeljo pa, to je 5 let pozneje, je Ragnhilda prekosila samo sebe. Spet je plavala in spet postavila nov rekord, ki se glasi 5:53! To je bil njen 44. svetovni rekord.

Železniška zveza med Berlinom in Vladivostokom

Ministerialni svetnik v nemškem prometnem ministrstvu v Berlinu, dr. Wiens, razpravlja o načrtu nove železniške zveze med Berlinom in Vladivostokom. Po njegovem mnenju bi bilo dobro, če bi se na nemškem državnem ozemlju zgradila nova železniška proga, ki bi odgovarjala širini ruskih železniških prog. Rešitev tega vprašanja za sodobno tehniko ne predstavlja prav nobenih ovir. Prednosti take železnice bi pa bile v vsakem oziru velike. Tako za osebn, kakor tudi tovarni promet. Po taki prog bi lahko vozili osebn

ni vagoni, dolgi štirideset metrov, visoki pa pet metrov. Tovarni vagoni bi bili krajši ter bi bili dolgi samo 25 metrov, široki pa 6 metrov. V osebnem vagonu, ki bi lahko imel dve nadstropji, bi bilo v tretjem razredu 60 oddelkov. V vsakem oddelku bi lahko udobno potovalo po osem oseb. Prvi razred bi imel 52 oddelkov. Prav tako drugi. V vsakem oddelku prvega razreda bi bilo prostora za štiri osebe, v drugem pa za šest. Vsak vlak bi imel v svoji sestavi vagon »knjižnico, udobne jedilnice, kopalnice in prostore za prne kopeli.

Dr. Wiens odločno zagovarja svojo misel ter poudarja, da bi bil načrt lahko izvedljiv. Po taki železnici bi lahko vozili vlaki še z večjo hitrostjo, kakor pa po dosedanjih progah ter bi n. pr. prvi vlak prevozil razdaljo od Berlina do Vladivostoka že v petih dneh, medtem ko vozijo današnji vlaki od Moskve do Vladivostoka štirinajst dni.

VAGON STEKLENIC

à 14/10 l. čistih, v zabojih, prodaja najugodnejšemu ponudniku trdika
A. JERANČIČ, Ljubljana, Karlovska 8

Italijansko letališče v Severni Afriki

Domače in tuje živali na napisnih tablah gostišč

Neki nemški časnikar je nedavno napisal tole zanimivo in hkrati zabavno razmišljanje:

Le počemu ei krčmarji in gostilničarji izberejo za svoja gostišča s tako ljubeznijo imena iz živalstva? In kako je to, da imajo pri tem najrajši neke določene vrste živali, ki z njimi prav trdovratno pomenjujejo svoja gostišča?

Čudno je, da izražajo pri tem prav posebno ljubezen do zverin, kar se nam, z njihovega gledišča vzeto, dozdeva vendarle precej neprevidno...

Pa bodi tako ali tako: resnica je, da na napisnih tablah krčm in gostišč kar mrgoli divjih živali, pri čemer opazimo, da sta zlasti dve vrsti zverin še posebej izbrani za to, in sicer lev in medved. Lev je izbran pač zato, ker je kralj živali. Tej njegovi visoki postojanki smemo tudi pripisati, da je na gostinskih napisnih tablah največkrat kot »zlati« lev, malokdaj je »rdeč« ali »zelen«, čeprav sta ti dve barvi gostilničarjem najbolj pri srcu. Ko je že lev največkrat zlat, pa se medved šopiri v črni ali eivi barvi, pri čemer bi pripomogli, da je »sivi medved« v živalstvu najhujše vrste medved, in zatoj zares ne spada na hišo, ki naj bi tuja privlačila k eebi.

Volk in lisica sta kot imeni gostišč bolj redko na vrsti, prav tako tiger, panter in leopard, čeprav sta poslednja dva priljubljena živali na grbih. Čudno je, da mačke in psa skoraj ne dobijo na napisnih tablah gostišč, dasi jih je v resnici zmeraj toliko v hišah.

Od drugih sesalcev vidiš na gostiščih največkrat imena konja, kozla, jelena, ovce in vola. In sicer je konj skoraj zmeraj bel. »Pri belem konjčku« — opaziš tu in tam, pri kakem »črnem konju« ali »vrancu« ni nobene goistilne. Toda kozli eo v tem pomenu skoraj zmeraj črni, malokdaj beli, zlati ali rdeči. Jeleni spet eo večidel rjavi, kakor je zanje tudi primerno, ali

zlati, bolj redko eo beli. Še bolj pogosto kot na jelene, naletiš na ovce in kostrune. Vol ali bik pa sta v tem primeru skoraj zmeraj rdeča.

Začudil sem ee, da divje koze skoraj ni najti na napisnih tablah gostišč, pa čeprav so krčme turistovske in v gorekih pokrajinah. Še bolj je čudno, da tudi zajca ni najti na tem mestu. Človek bi ei mislil, da bi bil pogled nanj jako primeren, da bi vzbujal pri gostih že vnaprej užitek dehtečega zajčjega hrbta...

Medtem ko naši krčmarji tako zaničljivo odklanjajo zajca, pa hodi v daljne daljave po slona, ki vpliva eveda bolj veličastno, kot pa plahi zajec. Še bolj čudno pa je, da na napisnih tablah gostišč večkrat najti ježa kot pa zajca, čeprav ni ježeva pečenka niti malo elastna, zajčeva pa je. Pa še to, da imamo krčme in hotele z napisom pri »rdečem« ježu in neke celo pri »modrem« ježu! Tudi kita eo ei osvojila neka gostišča kot vabljivega sesalca za svojo hišo, dasi nima zares prav nič privlačnega na sebi...

Zdaj pa k pticem! Tudi tu te osupne dejstvo, da imajo krčmarji najrajši ptice-roparice, zlasti pa orla. Nobena ptica se tozadevno ne more kosati z njim. Glede na barvo se nam javlja največkrat v črni, manjkraj v zlatem ali rdečem oblačilu. Na belega orla nisem še naletel. Tu in tam dobiš v tem primeru tudi sokola. Mimo orla pa je petelin, ki ga na takem mestu večkrat vidimo in je v nasprotju z orlom večidel bele ali pa zlate barve. Kako je to, da prihaja v poštev samo petelin, ne pa tudi kokoš, je pa skrivnost. Da ne manjkata ne goska ne raca, je glede na pečenko v redu, čudno pa je, da je tako malo gostišč z imenom fazana in jerebice? Nasprotno pa naletimo večkrat na zoprnega krokarja, tu in tam še na goloba, purana, pava in štorljoka — pa na noja, ki je na vadno v zlati uniformi.

Glede na plazilce, kače, žabe, zelence itd. na

krčmarji nočejo nič vedeti. Te živali pač ne spadajo k tej vrsti kot vabljivi napis. Vendar bo tu in tam dobili kakega krokodila.

Ribe eo za to mnogo bolj primerne. Na primer kaka »sinja postrv« ali kak »zlat krap« bi bila in eta brčkone tudi odlična kot imeni kakega gostišča. Tudi kaka »srebrna ščuka« ali »belica« bi ne bili napač, dasi nieta tako poljudni. Iz vrste oklepnjakov bi bil kak »rdeči rak« jako na mestu in je brčkone tudi že kje v rabi.

Krčmarji in kavarnarji pa popolnoma zametujejo svet žuželk — pa po krivici. Kak lep metulj bi bil imeniten kot okras na napisni tabli krčma, posebno še, ker imajo metulji tudi smiselno posebne vezi s krčmarstvom. Samo pomislimo, kako pomembno bi bilo, če bi se imenovala kaka krčma »Pri ponočnem metulju« ali pa še bolj »Pri veseči«!

Še bolj umestne za marsikako gostišče — da ne izvajamo hotelov! — bi bile še druge zastopnice žuželk kot imena na napisni tabli. Na primer »Pri rdeči stenici« ali »Pri rjavi bolhi«! Toda krčmarji eo navadno ljudje, ki nočejo skrivnosti svoje hiše javno razkričati...

DOM IN SVET

(54 letnik) izhaja redno naprej. Naročnina Lir 40 in se lahko plačuje v obrokih. Št. 1—2 smo razposlali na ogled. Kdor jo je prejel naj jo pokaže še svojim znancom. Kdor je nima naj jo zabava pri upravi. Podprite z naročanjem sedaj edino našo leposlovno kulturno revijo.

Uprava: LJUDSKA KNJIGARNA O LJUBLJANI, Pred Škofijo 5 Telefon 25-29

Vsak Slovenec, ki le more naj naroči »Slovenčeva knjižnica«. — To je njegova kulturna in socialna dolžnost. Knjige lahko plačujete mesečno

Izgovor

»Gospa Vas prosi za opravičilo, ker danes ne sprejema prav nikogar.«

85.

Ta svetli mož, menih Kapistran, nas je tedaj navduševal za sveti križ in boj zanj tukaj pri cerkvi sv. Jakoba v Rožu. Tako ognjevit in goreče je govoril ta svetli mož, da bi ga še in še poslušali. Njegova sveta beseda nas je tako navdušila, da smo takoj sklenili, pridružiti se njegovi križarski vojski, ki se je tedaj zbirala po vseh no-tranjih deželah, da odrine na vzhod.

86.

Tudi tvojega očeta Zalika, in tvojega strica, njegovega brata, je navdušil menih, da smo vsi trije zahrepeneli po vencu zmage nad krvoločnimi nekrščanskimi Turki. Predvsem sem se jaz vnel zanj in jaz sem silil v vojsko. In tako smo zapustili hišo in družino. Tvoj oče se je poslovil od tebe v zibelki, jaz pa sem pustil desetletnega Mirka. Tvoja mati je jokala in moja žena tudi.

87.

Mnogo se nas je zbralo iz naše Rožne doline in šli smo za Kapistranom globoko v deželo Ogrsko in Slavonijo, meneč, da pridemo v kratkem vsi zdravi in močni domov, ovenčani z zmago. Mislili smo, da ne more nihče od kristjanov vzeti konec v boju za sveto vero. Ali čuj, draga Zalika, kaj se je zgodilo, potem, ko so zapustili dom, žene in otroke!

Očiščevalna dela na ljubljanskem Barju

Ljubljana, aprila. Lani se je zdelo, da je nenadni poseg vojne v naše kraje prekinil razna očiščevalna dela na Barju, ki so pač takega značaja, da nobeno leto ne bi smela imeti odmora. Lani se je to prvi trenutek res samo zdelo, zlasti, ker je zaradi vpolkica moških k vojakom manjkalo delovnih moči. Toda kmalu se je ta ekra kaj hitro polegla, zlasti, ko se je za Barje zavzel sam Visoki komisar, ki je odredil, naj se tudi na Barju nadaljujejo vsa nujna očiščevalna dela, prav tako, kakor je bila lani do kraja izvedena regulacija ljubljanske v zadnji fazi, če izvzamemo zatvornico, ki jo grade letos. Lani so bili očiščeni na srednjem Barju mnogi dotoki ljubljanske, zlasti pa najbolj nevarna in zahrbtna voda, to je Prošca, ki je ob suhih dnevih podobna nedolžni. mu jarku, ob vsakem večjem deževju pa naraste v pravo reko. Tudi letos, takoj, ko je nastopilo neko-

liko boljše vreme, so zopet pričeli z očiščevalnimi deli. Tako so že označili več jarkov raznega nadležnega rastlinstva in blata, ki vedno ovira vode. Ta dela izvaja glavni odbor za osuševanje Barja, ali kakor mu pravijo domačini »močvirni odbor«, pri očiščevalnih delih pa so po večini zaposleni sami domačini Barjani, ki pridejo na delo tudi z lastnim orodjem, to je z lopatami, krampi in eličnim. Barjani računajo, da je povprečno vsak jarek, vsak potok, vsak hudournik na Barju očistiti vsaj vsako tretje leto, ako pa je vmes kako elabo leto, recimo, kako veliko neurje, pa celo večkrat. Glavna in stalna skrb pa bo tudi po dovršeni regulaciji ljubljanske, ki sedaj res omogoča pravičen odtok vse vode z Barja, še vedno ureditev hudournikov s krmilnega pogrja, ki stalno donesajo na Barje velike količine proda, peska in težke, neplodne zemlje.

Kako hitro lete naše ptice selilke

O času, ki ga ptice-selilke potrebujejo za svoje romanje na toplejši jug, večidel nimamo pravilnega mnenja. Večkrat slišimo, da se naše urne lastovke, ki zapustijo naše kraje ob sončnem vzhodu, še isti dan ob sončnem zakodu spreltavajo po ulicah kaira ali Tunisa. To prav gotovo ni res!

Mnogi ptici zares prav naglo letijo, če jih, na primer, preganja kak sovražnik, vendar ne vzdržijo dolgo pri tem urnem letenju. Čim so izven nevarnosti, si že privoščijo oddih. Tudi svoje poletje na potovanju opravljajo počasi in z velikimi presledki, ki so namenjeni spanju in pa iskanju živeža.

Na nekem opazovališču ptičev so določili takole hitrost ptič-selilk:

Skobec preleti v sekundi 11 $\frac{1}{2}$ metra, kar je na uro 41,4 kilometra. Siva vrana preleti 14 m v sekundi, to je 50 km na uro. To je nekakšno tako hitro, kot vozijo povprečni vlaki. Malo več zmora črna vrana. Mali škinkavec leti s hitrostjo 52 km na uro. Krivokljun pa celo s hitrostjo 60 km. Velike ptice, kot so štoklja, žerjav preletijo v sekundi 17—20 m. Čudno je, da je škorec eden od najhitrejših ptičev in preleti na uro po 75 km.

Te številke nas premotijo, da mislimo, da bo kaka ptica-selilka priletela v svoje prezimovališče ali pa nazaj v domovino čim najkrajšem času. Toda po opazovanju so prišli do povsem drugačnih dognanj. Škorci, ki so jih poslali iz opazovališč ptičev, in ki so imeli na nogi poseben obroček, so prišli tudi ljudem v roke. Ker so ljudje dobro vedeli za dan odhoda iz domovine in so poznali pot, tedaj ni bilo težko dognati resnico v poletu. Izkazalo se je, da so škorci potrebovali za pot, ki bi jo bili izlahka opravili v 10 urah, po 20 dni in več! Škorci pač niso ves čas leteli, ampak so si spo-

toma iskali hrane, so tudi spali ali sicer počivali. Kjer jim je bilo bolj všeč, tam so bržkone ostali in se jim ni mudilo naprej.

Iz posameznih primerov na opazovalnici ptičev vemo, da so ptiči po mesecu dolgo na poti, preden dospeljo tja, kjer hočejo prezimovati. Najbrž jih priganja k naglici samo slabo vreme, a če je toplo in sije sonce, pa odlašajo z nadaljevanjem svojega romanja.

In katera izmed ptič velilk se spomladi najhitreje vrne? Prvi so pač iz vrst golobov. Saj sneg še skopnel ni, ko so že prvi divji golobje nazaj. Glice priletijo sredi aprila. Če se v južnih pokrajinah sredi marca pojavi škorec, potem najde ondi že škripančka.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

Predstave ob delavnikih ob 16 in 18.15, ob nedeljah in praznikih ob 10.30, 14.30, 16.30 in 19.30

Zabavna glasbena komedija polna romantičnih ljubavnih dogodivščin

Tri zlate deklice

Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA - TEL. 27-30

Film mladostne poezije, zlatih sanj, smeha in solz prve ljubezni

URA KEMIJE

Andrea Checchi, ALIDA VALLI, Carlo Campanini, Irasema Dillan, Sandro Ruffini in nebroj lepih mladih deklet

KINO MATICA - TEL. 22-41

Film neverjetnih ljubzenskih doživljajev

Vražia deklica

Meloyne Douglas, Joan Blondell

KINO UNION - TEL. 22-21

Mali oglasi

Prodamo

Semenski oves

namizno koruzo, topinambur kot nadomestek krompirja, deteljno seme, travne mešanice, fižol za v stročju, grah, buče za krmo in jelo, nudi: Sever & Komp., Ljubljana.

Razprodajamo dalje

najlepših vrst, begonije, gladiole in druge cvetne gomolje. Zahtevajte cenik. Sever & Komp., Ljubljana.

Pogrezljivi šivalni stroji

ugodno napredaj, Feliks Toman jun, Costova 7.

Avtomat, tehtnico

s kazalcem, novo, z garancijo, nosi 15 kg, prodam. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2495.

Orehovo gosposko sobo

novo, s kavčem, prodam za 4.600 lir. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2495.

Pohištvo

Elegantno spalnico

korenina, kavkaški oreh, politrano, in eno šperano orehovo imitacijo, trikrat lakirano, strokovno izdelava — zelo ugodno prodaja Pohištvo Gluhake, Ljubljana, Florjanska 19.

Oglašujte v edino uspešnem dnevniku »Slovenca«!

Kurivo

Drva

trda, sečnje 1941 in zim-ske 1941-42 kupimo. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Trda drva« 2460, k

Vajenci

Krojaškega vajenca

ali vajenka sprejemem takoj. Karlin Marjan, Ljubljana, Beethovnova ul. 15.

KUPUJTE SLOVENEČ IN ZAHTEVAJTE GA POVSOD

30. APRILE CHIUSURA IRREVOCABILE

30. APRILA NEPREKLICNO ZADNI DAN

Il 10 Maggio puoi svegliarti milionario se acquisti oggi un biglietto della Lotteria di Tripoli. — Non essere sordo all'offerta che la fortuna ti fa con la Lotteria di Tripoli. — Spendendo solo 12 lire puoi guadagnare qualche milione.

Desetega maja se boš lahko zbudil milijonar, ako kupiš danes srečko Loterije di Tripoli. — Ne bodi gluha za ponudbo, ki ti jo nudi sreča v Loteriji di Tripoli. Z izdatkom borih 12 lir lahko zaslužiš milijon.

Paul Heuzé:

21

Steklar iz Murana

zgodovinska povest.

Opazil pa je, in to mu je dajalo poguma, da je bil on v Lojzetovih očeh nekaj izrednega; najbolj slaven sin Benetke. Dobil je pač venec iz doževih rok. To pa je bilo Zerlionejevo sveto. Vseeno pa ni smel zidati na to prednost.

Zerlione me sicer globoko obžaluje in bi dal tudi življenje zame, da bi ga meni rešil. Je že nekaj! A kakor hitro bi videl v meni izdajalca, bi me naznanil, ali pa mi celo še meč porinil v srce... Previdnost torej!...

In vendar se ta poizkus ne sme zavleči, kajti vsak trenutek bi se lahko znašla pred Gualterijem. »Jutri začnem,« je rekel Janez in legel v Bresciji k počitku.

V.

Za petami.

Utrujen od dolge poti je Janez Boccero trdno spal, dokler ga ni njegov tovariš ob prvem zvitu potokel po rami. Odprla sta okno: zunaj je lilo, kakor iz škafa. Zares zopno vreme!

Lojzeta ni to nič motilo. »To je nadležno tudi onima dvema, ki ju iščevale«

Zavila sta se tesneje v plašče in odjezdila proti Milanu.

Tistega jutra je po raznih vsakdanjih besedah Janez prvič omenil Gualterijevo ime in začel vedno bolj v ostrih besedah obžalovati njegov zločin. Sprva je začutil vtis, da bo kmalu prodrl s svojim načrtom pri Zerlioneju. Ta je namreč pritrldil, da se mu zde kakor Janezu, beneške postavice zares nekoliko preostre in da je prostost povsem prazna beseda. Tudi je pristavil, da so

kazni prehude, četudi je bil beg sramoten in podel. Zrtvovati življenje za trgovski uspeh beneškega mesta, to je vendar nekaj strašnega!

»Sicer pa, moj dragi Zerlione!«, je začel Janez upognjen nad žival in vesovit v plašč, ki ga je varoval pred vetrom z dežjem, »če dobro premislimo... Govorim seveda, da se pač govori... Če dobro premislimo, se moramo vprašati, — seveda je to načelno vprašanje — če ni v tej obsodbi nekaj, kar bi lahko ušlo čisti pravici... In če dajo meščanu ukaz, kakršnega so dali nama na primer, če ne tirajo naju proti njih lastnemu prepričanju v nekoliko preveliko vmeno... Govoril je počasi in pretrgano; veter mu je še olajševal ta načrt... Skrivaj je mežikal na Zerlioneja, ki je pazljivo poslušal, a ničesar razumel, sicer bi ne odgovoril dobrotno:

»Brez dvoma, brez dvoma, plemeniti Janez Boccero! Sicer pa naju to nič ne briga! V teh okoliščinah nimava midva nikakih zahtev, kaj ne? Midva veva samo to, dali so nama ukaz in midva ga izvršila! To je vse!«

»Prav imate, popolnoma prav, Zerlione! Jaz sem izrazil le načelo, prav samo načelo.«

»In to sem mislil tudi jaz, plemeniti Boccero! Janez je molčal.

»Za danes se že ne drznem izreči več besed,« je pomislil. »Od te strani ne bo mogoče več napadati, moram poiskati kaj drugega!«

Bila je pač prva izguba. A zato ni treba še izgubiti zaupanja!

»Kar me pa sili v teh razmerah v to, je čas.« Casa pa je bilo še zadost.

Ob treh sta prišla v Milan.

Dež je prenehal in spet je sonce sijalo na pot. Lojze je postajal nemirnejši.

»V tem velikem mestu bova imela velike težave, da najdeva spet njih sled!«

In res sta pri poizvedovanju stratila več kot dve uri časa, pa nista ničesar zvedela. Tudi do

začetka poti v Novaro sta se podala, ker sta mislila, da je Gualterio krenil proti Piemontu, pa tudi tu ju ni nihče videl.

»In vendar nista ostala v Milanu!« je mrmral Lojze sam s seboj.

K sreči pa sta končno naletela na moža, ki je nesel vodo. Ta jima je povedal o dveh vitezhih, ki sta vprašala po »Starih vratih«. Bilo je nekoliko čudno sicer, a po bližnjem popisu obeh oseb, ni bilo dvoma, da sta bila Gualterio in Holandec, ki sta šla jutraj tod mimo.

»In kam pelje ta pot?« je vprašal Lojze.

»V Pavijo!«

»Pavia! Kaj pa naj to pomeni?«

»Dobro! Gresta torej proti jugu?« Tega sem se že v začetku bal. V Genovi hočeta stopiti na ladjo! Da le prideva še o pravem času... Najbrž sta spala v Milanu to noč in danes zvečer bosta v Genovi. Na vsak način morava biti že podnevi v Paviji. Tam se nekoliko oddahneva. Zamenjava konja in na vse zgodaj oddirava do Genove... Morava! Sam Bog nama pomagaj!

Janez pa je mislil medtem:

»Da! Bog nama pomagaj! Ampak, da stopi Gualterio srečno na ladjo! Kaj naj počnem jaz od tu do Genove? — Če bo Gualterio bežal po morju, se bova tudi midva morala vkrcati. No, potem imam Zerlioneja več dni poleg sebe!«

V božjem načrtu je bilo, da je delal čas za Janeza.

Po zelo trudopolni ježi in kratkem odpočitku v Paviji sta prispela kmalu popoldne v Genovo. Gualterio in Holandec sta se ravnokar vkrcala na ladjo. Novico sta zvedela od dekca, ki je sedel na stopnišču v pristanišču. Že prej pa sta popražala pri pomorskem kapetanu. Ta jima je povedal, da je kakih dvajset ladij odplulo iz pristanišča, pa da mu ni mogoče vedeti, kateri ljudje so bili na krovu. Kajti tu je na tisoče ljudi raznih

narodnosti in stanov in potniki nosijo večinoma enake obleke.

Ta dekček pa je vedel nekaj več.

»Počakajta, zlahtna gospoda! Ali ne iščete dveh mož, ki sta imela veliko silo? Eden je govoril v našem jeziku, drugi pa je mrmral v neznanem narečju.«

»Seveda! Da!«

»Eden je visok, močan s sivo brado in žalosten...«

»Da.«

»Drugi pa, mlajši, bolj podoben neumnemu vinskemu trgovcu, kakor pa vitezu... Mislim sem, da se bo zgrudil, ko je včeraj stopil s konja!«

»Tako je!«

»O teh dveh vam pa jaz še več lahko povem!« Zmagoslavno se je ozrl okoli sebe po mornarjih in finančnikih, ki so vse tri obkrožili.

Zerlione je vzel iz žepa dukat in ga pokazal dekčku.

»Dobro torej! Le povej vse, kar veš, in denar je tvoj.«

Dekček je postal zelo ponosen.

»Joj! Denar!... Oh, monsignore!... Jaz govorim zastoj!... Moj oče, ki je krmar na krovu ladje »Bartavella!«

»Bartavella?«

»To je galeja, ki jo vsi poznajo!... Ampak, če me vedno prekinjate!«

»No... no!... Le govorite!«

»Z mojim očetom sva ravno stala na pragu rumene hišice, ki jo vidite na vogalu. Bilo je že pozno in breg je bil zapuščen. Prišla sta dva moža na konjih, o katerih sem vama že pravil. Ko sta naju zagledala, sta stopila na tla in vprašala mojega očeta, če ve o kakšni ladji, ki kmalu odpluje na morje. Da morala takoj zapustiti Genovo... »Kam sta namenjena?« je vprašal oče. »To je postranska stvar, samo da sva na morju...«